

Josef Škvorecký

Hříchy pro pátera Knoxe

spisy 33

Intimní záležitost	11
Omyl v Šlágrsé	33
Ženské za volantem	63
Otázka alibi.....	81
Proč tolik šamusů	105
Justiční omyl	145
Matematikové z Grizzly Drive	165
Atlantická romance.....	209
Mezi námi děvčaty.....	233
Třetí vrchol trojúhelníku	247
Rozhřešení	281
Autorova poznámka	284
Ediční poznámka.....	288

Josef Škvorecký
Hříchy pro pátera Knoxe
Detektivní divertimento
spisy 33

© Josef Škvorecký, 2008

Copyright © Books and Cards, 2008

ISBN 978-80-904186-0-8

Z. M. a E. S.

tohle sedativum pro zlé noci.

A taky samozřejmě Suzi.

Někdy je život jiný, než by měl být, a pak je dobře jej změnit. Pokud to jde. Protože to skoro nikdy nejde, je příjemné aspoň se uchýlit do světa vymyšleného pro takové případy. Do Londýna každého z nás, kteří chceme zapomenout; kudy rachotí Holmesův kočár a kde vražda není hřích.

Kde je to hra. Odjakživa jsem ji rád hrál, a tak jsem si vymyslel tyhle hříchy ne proti Desateru z dávných hodin katechismu, ale proti příkázáním jistého pátera, jenž kdysi také vraždil v tom krásném městě Sira Conana. Jmenoval se Ronald Arbuthnot Knox, žil v letech 1888 až 1957, byl to anglikán, ale konvertoval ke katolictví. Udělal slušnou církevní kariéru a není bez významu v teologické literatuře. Byl také přítelem mnoha spisovatelů, mezi nimi G. K. Chestertona. Snad od něho se nakazil láskou k detektivkám.

Nejenom že je četl; sám je také psal. Spíše než svými romány zůstane však v historii žánru dvěma teoretickými výkony upravdě chestertonovského ducha. Založil „holmesologii“, zábavnou pseudovědu, když jednou žertem napsal esej, v níž fiktivního detektiva líčil jako historickou osobu. A vymyslel si Desatero, které najdete za touhle předmluvou.

Bylo to v době zlatého věku anglické detektivky a její čelní pěstitelé v čele s Chestertonem a Anthony Berkeleym (alias Francisem Ilesem) založili slavný Detection Club – spolek pěstitelů vymyšlených homicidií. Jako každý řádný spolek i tenhle klub potřeboval stanovy: našel je v Knoxově Desateru. Teolog, honěný v tomistické logice, vytvořil tu uznávaný nejlepší kodex toho, co se smí a co se nesmí v detektivce.

A já jsem vzal to Desatero, z hlíny podvědomých zdrojů jsem uplácal ideální ženu (v jistém smyslu: platónském, ne v tom, jemuž jistí lidé říkají morální) a dal jsem jí zhřešit; různě, ale také tímto způsobem.

Jako v každé detektivce, je i zde čtenářovým úkolem odhalit buď pachatele (pak je to technickým termínem řečeno WHODUNIT), nebo motiv jeho činu (WHYDUNIT), nebo jak byl čin spáchán (HOWDUNIT), anebo konečně najít odpověď na všechny tři tyhle otázky. Pro usnadnění nesnadného úkolu je hlavní otázka každé povídky označena v podtitulu.

Neboť čtenářův úkol je zde mimořádně nesnadný. Na rozdíl od jiných detektivek měl by také poznat, proti kterému příkázání Desatera pátera Knoxe ta která povídka hřeší. Každá hřeší pouze proti jednomu, a je jich jenom deset. Poznat ovšem – jak každý zkušený čtenář takto pokleslé literatury ví – neznamená uhadnout, ale vydedukovat a logicky dokázat.

Že se to mnohým čtenářům podaří, o tom nepochybuji. Doufám jenom, že ani ty ostatní hříchy veselé smutné dívky, která je tu poněkud neuvěřitel-

ným holmesem, čtenáře nepopudí. Eva sice občas mluví tak, jak se nepíše, a třebaže je to svobodná slečna, dělá to, co je lidské a dělají to všichni. Po světě chodí nemorálnější charaktery, například jeden stárnoucí poručík. Ale ani on, přes svoje nevhodné tužby, není snad z nejhorších.

Desatero pátera Ronalda Arbuthnota Knoxe

- 1) Zločinec musí být někdo, o němž je zmínka brzo na začátku příběhu.
- 2) Všechny nadpřirozené nebo nepřirozené faktory jsou zcela vyloučeny.
- 3) Není přípustná víc než jedna tajná místnost nebo tajná chodba; i ta je přípustná pouze tehdy, odehrává-li se děj ve stavbě, kde lze takové zařízení předpokládat.
- 4) Nesmí být použito žádného „dosud neobjeveného“ jedu ani přístrojů a metod, které vyžadují dlouhého vědeckého vysvětlování na konci příběhu.
- 5) V příběhu nesmí vystupovat žádný Číňan.¹
- 6) K řešení nesmí detektivovi dopomoci náhoda, ani nesmí být veden nevysvětlitelnou intuicí.
- 7) Pachatelem nesmí být sám detektiv.
- 8) Detektiv nesmí odkrýt žádnou stopu, aniž ji hned neodhalí také čtenáři.
- 9) Duchem chudý přítel detektivův, jeho watson, nesmí zatajit žádné myšlenky, které se mu honí v hlavě; musí mít inteligenci mírně, ale jen velmi mírně podprůměrnou.
- 10) Nesmí se vyskytovat dvojčata nebo dvojníci.

Pokud sami nepoznáte, proti kterému přikázání ta která povídka hřeší, nahlédněte do ROZHŘEŠENÍ na straně 281.

¹ Tohle není projev rasismu dobrého pátera, jen výraz dobové averze proti nejzprofanovanější rekvizitě šestákových detektivek.

Intimní záležitost

Hřích první
Whodunit

Osoby, jak přicházejí na scénu:

Poručík Borůvka: detektiv oddělení vražd,
jenž měl výčitky svědomí

Plavovlasá trestankyně: její životní filozofie
nebyla bohužel zrovna optimistická

Režisér Rudolf Weyr: vyšel si na Barrandov se zajícem

Magistra Kořenáčová: nemilovala pořádek

Astronom amatér: konal pozorování i při zcela zatažené obloze

Petra Hejduková: zajíc, studující medicínu

Petr Weyr: posluchač DAMU; otcovy milenky ho nezajímaly

Doktor Hejduk: měl z něčeho strach

Pacientka sanatoria: vyjela si na noční výlet

Poručík Borůvka si v duchu říkal, že ho do ženské trestnice přivedla pracovní svědomitost. Když o věci cestou ve služební volze přemýšlel, byl ochoten připustit, že na tom měly podíl i výčitky svědomí. I v nejhlubším zákoutí duše však kategoricky popíral, že by to byla poněkud povadlá tvář světlovlasé dívky v hrubé vězeňské kazajce. Popíral to, neboť to byla pravda.

Dívka seděla v pusté hovorně z druhé strany stolu, pokrytého vyřezávanými srdci i jinými, méně slušnými symboly lásky. Poručík napadlo, jakým zázrakem se sem vlastně dostaly ty řezby, když hovory přes takový stůl se vždycky přísně střeží. Jenomže praxe starého kriminalistu už dávno poučila, že mezi nebem a zemí je skutečně mnoho věcí a jen málokteré lze vysvětlit pouhým rozumem. Ostatně, pomyslel si, možná že stůl nebyl vždycky tady a snad za ním sedávaly jiné dívky. Ne takové, jako je tahle.

Teď, když viděl její tvář bez kamufláže kosmetických prostředků, roky se nedaly utajit. Pětatřicet? Nebo víc? Anebo o něco méně? Ale byla to štíhlá mladá žena – i pod kazajkou, vyrobenou patrně z látky na koberce, si poručík všiml útlých dívčích ramínek – a šedivé, daleko od sebe posazené oči ho spolehlivě knokautovaly, třebaže byl ve věku, kdy se mu líbili spíše zajíčci. Spíše snad, jenže poručík byl snadno přístupný každé kráse.

Dívka se u soudu nikdy nepřiznala. Proto měl poručík špatné svědomí. Ale všechno svědčilo proti ní, a tak ji odsoudili. Poručík měl nepřijemný pocit, že cosi zanedbal.

Ale všechno přece opravdu svědčilo proti ní. Pitva neklamně prokázala přítomnost hyoskinu a hyoskin byl jed, který bez vysvětlení chyběl v zásobách magistry Kořenáčové. Vyšlo rovněž najevo, že magistra je morfinistka v pokročilém stadiu, takže opatřit si cokoliv z chaotických zásob lékárny nemohl být pro její podnájemnici problém. Mimoto aspoň k jednomu trestnému činu se dívka přiznala: s pomocí magistry, a občas i bez jejího vědomí, zásobovala své půlnoční kolegy dexfenmetrazinem.

A kromě toho měla klasický motiv ke klasické vraždě jedem. Věty protokolu uvízly poručíkovi přesně v paměti:

PROKURÁTOR: Slečno svědkyně, vyprávějte nám, co jste uviděla v úterý 7. června asi ve tři hodiny odpoledne na chodbě před šatnou režiséra Weyra.

SVĚDKYNĚ: Šla jsem právě z maskérny, a jak jdu kolem dveří pana režiséra, najednou z nich vyletí Adamová, celá ubrečená.

PROKURÁTOR: Slyšela jste, že by obžalovaná při té příležitosti něco řekla?

SVĚDKYNĚ: Slyšela. Mezi dveřma se otočila a dovnitř řekla, přesně teda zaječela: „Počkej ty –“ – řekla hrozně sprostý slovo –

„Je to fakt, pane poručíku,“ řekla dívka v kabátci z kobercové látky. „I když se teda dnes tomu sama divím. I při mym poměrně mladym věku už bych měla mít rozum. Jenže co je to platný, ženská ho prostě někdy nemá. Já můžu mít hlavu jako účetní, jako že mám, a pak na mě sedne růžový opojení a chovám se jak Svěhlavička. To vy neznáte.“

Poručíkovi takový stav ovšem neznám nebyl. Chtěl něco poznamenat, ale dívka ho nepustila ke slovu.

„A kdybych to tomu holomkovi aspoň byla udělala. Kdybych ho aspoň *měla* na svědomí jako Šura –“ zarazila se.

„Jako kdo?“ zeptal se poručík ostražitě.

„Ale jedna taková. Už je taky pod zámkem. Nebojte se,“ praviła dívka. „Tady v base je to taková místní královna. Vůbec nemaká. Všecko udělaj cikánky za ni. I manykýru jí dělaj a dávaj jí ze svejch porcí, že už je dvakrát taková, než když sem přišla.“

„Proboha proč?“ užasl poručík.

„Ale – von její milej práskal četníkem. Esenbé, teda. Vodsoudil ho tajnej cikánskej soud a Šura ten rozsudek vykonala. Pak z něj cikáni udělali fašírku, zašili ho do chcíplýho koně a hodili do Váhu, jenže když se kůň nadmul –“

„To je mi líto, že tu musíte být v takové společnosti,“ pravil poručík. „Proto jsem taky přišel.“

„Copak společnost neni špatná. Mám tu kamarádku Anču Preclíkovou, ta mi –“ dívka se opět zarazila. Málem podlehla vrozené povídavosti a vyradila poručíkovi tajemství týkající se zlatých předmětů z jisté loupeže, úspěšně provedené přítelkyní Ančou Preclíkovou. Z tohoto zlata, jehož úkryt z Anči nevypáchili, měla dívka přísliben podíl, až je pustěj. V poslední chvíli však dívka našťestí zmlkla, s podezřením pohlédla na poručíka a uklidnila se. Uviděla kulatou poručíkovu tvář, modré oči a kompletní soubor fyziognomických znaků prozrazujících člověka prostého, důvěřivého, spíše naivního, v některých věcech

až k hranici omezenosti. Jak může bejt tenhle strejda detektivem, pomyslíla si, napomenula se v duchu za povídavost a ihned zas pustila:

„Prostě sem do něj byla udělaná, pane poručíku, že už to víc nešlo. To sem ale já. Dyž už, tak už. Ale jestli se vodsud' dostanu, tak houby láska, houby citový vztahy! Jenom pro zdraví a čistě z vypočítavosti. To vám přísahám!“

„Přišel jsem, abych vám pomohl,“ pravil poručík pompézně a trochu bez souvislosti. Dívku, zvyklou uvažovat vždycky hned o nejhorsím, napadlo, není-li to vlastně nemravný návrh, který by navazoval na její poslední prohlášení. Poručík se však v té chvíli tak přesně podobal postavě lidových zkazek zvané Jeli-man, že tu myšlenku okamžitě zapudila.

„Ste hodnej,“ řekla. „Akorát škoda, že vás to nenapadlo dřív.“

Kriminalista se začervenal a dívka si toho všimla. Narovnála si pramínek vlasů, který se jí svezl přes šedivé oči. Poručík si pomyslel, že jí to přes ty oči vlastně slušelo.

„Prostě, pro mě to byl bůh,“ pokračovala. „Ne proto, nebo jenom proto, že to byl slavnej režisér a že mi svěřil tu roličku. Věřila sem mu prostě. Měl takový ty řečičky – já je samozřejmě slyšela už mockrát za těch – za ty leta, co mi je říkali, různý, takže mi měl bejt jasnej ten jeho druhej plán,“ vykládala a poručík zesmutněl. Na rozdíl od dívky, jež trochu trpěla literárním komplexem, nebyl literárně příliš vzdělán a zmínka o jakémsi plánu v něm vzbudila podezření, že se přece jen asi do něčeho zapletla. „Jenomže,“ mluvila dál a přes šedé oči zamrkala namodralá víčka, „byla sem zas jednou dokonalá Svěhlavička nevěstou, pane poručíku, a proto mě to taky tak sebralo, dyž sem ho uviděla s tím zajdou. V tom momentě sem se feminizovala do krajní trapnosti.“

„Vyvedlo vás to z míry, ano?“ zapátral poručík.

„Jo,“ pravila, kývla. „Představte si ale mojí situaci. Svěhlavička, jo, v sedmym, celym vyvatovanym nebi, žhavá do děláni dobrej skutků. Tak sem ty Barrandovský terasy vzala za Lidku, protože tý přijel tuzexovej milej z Itálie. Mně začínala šichta v Lucerně až v jedenáct, tak sem jí píchla. A sotva vylezu na pódium a spustím: ‚Dobrou zprávu já přináším vám‘, tak houby dobrá zpráva. Vidim je hnedka u prvního stolku zkraje u parketu. Růdu s tím zajdou, jako. Pane poručíku, to byl takovej šok, že mi došel až se zpožděním dvanácti hodin. A já nejen že

sem se na ně musela dívat, nejen že sem byla povoláním nucená sledovat Růdovu rychlometódu, co jí použil taky na mě, a to do všech detailů, pane poručíku, ale ještě sem k tomu musela prozpěvovat, že ‚žádný člověk už nemusí být sám‘, ponivač *the show must go on*, víte, to je takový přísloví, co maj americký herci, že představení musí pokračovat, i dyby nevimco, třeba to, co se stalo mně. A já z toho byla tak štaf, že sem tam po vodzpívání zůstala stát u mikrouše jako solnej sloup, Jarda Štrůdl mě musel drcnout do zadku saxofonem, tak sem byla zafixovaná, a vtom se voni sebrali a vodešli, zaháknutý do sebe, a Růda jí hustil medový slovíčka do toho jejího pitomýho vosumnáctiletýho prasečího ouška – promiňte,“ omluvila se, věžeňskou zelení tváře prostoupila jakási narudlá temnota. „Mně už je to fuk, víte,“ pravila potom nepřesvědčivě. „Jedině dyž si na ten moment vzpomenu, tak pokaždý – a tím spíš, že já sem toho zajdu hned poznala, že sem věděla, že je stejně stará jako Péta a mohla by to teda bejt Růdová dcera. A von ten sv – promiňte,“ znovu se omluvila a šedivýma očima zavadila o rybí oko poručíkovo.

Poručík neviděl v té chvíli ty oči, ale ten článek a ty fotografie:

Role sourozenců svěřil režisér Weyr zajímavé dvojici. Bratra bude hrát Petr Weyr, studující DAMU, režisérův syn, jeho sestru mladá studentka medicíny Petra Hejduková. Už shoda křestních jmen má jistý půvab, ale ještě pozoruhodnější je jiná okolnost. Třebaže pan Weyr ml. má na křestním listě uveden jako rok narození 1948 a slečna Hejduková 1949, jsou ve skutečnosti stejně staří. Petr Weyr se totiž narodil několik minut před půlnocí na Silvestra 1948, zatímco Petra Hejduková spatřila světlo světa několik minut po půlnoci 1. ledna 1949. Bůhví, není-li v tom něco osudového...

Tak to napsala, i se třemi tečkami, paní redaktorka Malinovská ve Vlastě, v tom časopise pro ženy, sice socialistické, ale přesto ženy.

Článeček provázela fotografie dvou mladých tváří, přitulených k sobě spíš jako snoubenci než jako sourozenci. Fotografické aranžmá reportérky toho výtečného časopisu mělo snad naznačit, jakým směrem bude se ubírat osudovost se třemi tečkami.

„Petra!“ pravila dívka s citelnou nechutí. „Dyž už takovej zajda, dyby neměla aspoň takový pitomý zajdovský méno. Takový

módní!“ pravila hlasem plným jedu a opět se omluvila. „Nezlobte se. Tak sem to prostě nezvládla a druhý den sem se u něj v šatně zfeminizovala do trapnosti.“

„Ztratila jste nervy?“ pravil poručík nejistě a v duchu zapátral ve slovníku své dcery Zuzanky. Ta však dosud sama patřila do kategorie zajdů a její jazyk nebyl do té míry intelektualizován.

„To vám Bůh řek, že ztratila,“ odvětila dívka. Poručík o ní věděl ze spisů, že už od roku, kdy se narodil Péta Weyr, živila se prozpěvováním po estrádách a později po nočních podnikách, když je zase začali otevírat. Hlavně v pohraničních oblastech, v eldorádu novodobých zlatokopů, v uranovém impériu okolo Jáchymova. Tedy odtud to jisté zhrubnutí výraziva, pomyslí si služebním jazykem a omluvil ji. „Ztratila, úplně beze zbytku,“ pokračovala dívka, „a vynadala sem mu do sviní, promiňte, práskla sem dveřma, a to mě zrovna viděla ta maskérka. A už to jelo. Už sem se vezla, vy ste byl u toho, tak víte kam. Aspoň se nemusím vomlout.“

To poručík věděl. Dramatický sled neblahých událostí zachycovaly soudní spisy.

PROKURÁTOR: Vy, slečno Synková, jste tedy pracovala ve štábu pana režiséra Weyra jako takzvaná klapka. Můžete nám vylíčit, jak se vám jevilo chování zavražděného k obžalované ve středu 8. června, tedy den po tom, co došlo k výstupu na chodbě před Weyrovou šatnou, jak nám to popsala svědkyně Moselová?

SVĚDKYNĚ: Pan režisér byl od rána ve špatný náladě a nejvíc to schytávala Adamová, myslím obžalovaná. Ona měla ten den první dva záběry. Pan režisér na ni, no ne, on nekřičel, ale mluvil tak ironicky, víte? Shazoval ji. Třeba jí řek: ‚Proboha, slečno, když už se to nedá spravit maskováním, musí se aspoň podle intonace zdát, že je vám pětadvacet!‘

PROKURÁTOR: Jak na to reagovala obžalovaná?

SVĚDKYNĚ: Normálně. Rozbrečela se. Ona měla vůbec celej den vlhko v optice. Museli ji v jednom kuse přepudrovávat a –

PROKURÁTOR (přerušuje svědkyni): Prosím?

SVĚDKYNĚ: Prosím?

PROKURÁTOR: Říkala jste něco o optice.

Nic tak zavánějícího špionáží na dívku sice neprasklo, ale stejně to s ní skončilo špatně. Poručík hleděl na její bledou tvář a najed-

nou si uvědomil, že ji v duchu označuje pojmem ‚dívka‘, ačkoliv mohla být Zuzančinou matkou. Nemohl si však pomoci. Nebyla, věkem nebo bůhví čím, z kategorie paní Borůvkové. Uvědomil si nebezpečí toho, spojuje-li se žena trestančina věku muži jeho věku v duchu s tím oroseným slovíčkem, zatřásl hlavou a usilovně zavzpomínal na jiné místo soudního protokolu, kde se znovu hovořilo o optice:

PROKURÁTOR: Vy tedy, pane svědku, bydlíte ve vile, z níž je přímý výhled na vilu obžalovaného.

SVĚDEK: Ano, prosím, rovnou přes ulici. Mám tam na terase dalekohled, dělám amatérsky do astronomie –

PROKURÁTOR: Co jste viděl večer den před vraždou, to jest v úterý, v okně prvního poschodí?

SVĚDEK: Tam má – nebo měl – pan režisér ložnici. Už bylo tma, asi v devět se tam najednou rozsvítilo. Já se zrovna koukal na večernici, a v té ložnici jsem uviděl támhle slečnu –

PROKURÁTOR: Obžalovanou?

SVĚDEK: Ano. Ruku měla na vypínači, ale vtom za ní přišel pan režisér a zase zhas. Pak se přes vokna zatáhly záclony a zase se rozsvítilo.

PROKURÁTOR: A neslyšel jste nic?

SVĚDEK: Slyšel, to ale až pozdějc. Tak kolem jedenáctý. Naproti ve vile dělala nějaká ženská divy.

PROKURÁTOR: Chtěl jste říct: křičela?

SVĚDEK: Jo, křičela. Bylo to slyšet až ke mně do ložnice.

„Nojo,“ pravila dívka. „Feminizace na úrovni naprostý primitivizace. Já mu tam totiž přišla hodit tu roličku do ksiftu. Měla sem takovou uhozenou teorii, že tím ho naštvu, ponivač bude muset ty dva záběry přetáčet s nákou jinou a to stojí prachy.“

„On vaši rezignaci přijal?“

„Klidánko,“ pravila dívka. „Já měla totiž vo tom, co stojí film, představy jak malej Móricek. A to světlo v ložnici po mně zhas, ponivač si všim, že nemá zatažený záclony. V tom byl zas von jak malej Móricek. Myslel si, že se to neví. A pak mi udělal přednášku. Hroznou, teda.“

„O čem?“

„To vám – nemůžu vopakovat. Prostě – no asi měl pravdu. Vo ženskejch. Mluvil vo nich jako vo drůbeži, víte? Z takový ty svý

pitomý chlapský nadřazenosti. Pravdu asi měl. Jenomže vlastně třeba neměl. Taky přijde na hodnoty, žejo? Který sou vyšší a který nižší, chápete?“

Poručík nechápal, ale přikývl.

„Jestli láska se zpitoměním jakožto průvodním jevem,“ pravila dívka, „anebo ten jeho chladnej psí čumák, samej mozek a samá surovost.“

„To - máte pravdu,“ přikývl poručík. „Všechno záleží na tom, jak se to vezme. Takže došlo k nové hádce, kterou v noci uslyšel svědek?“

„Došlo k tý feminizaci, ne k hádce,“ vzdychla dívka. „A ten svědek je pěkněj šmírák, dědek vodpornej, volezlej. Instaluje si na to hvězdářskej dalekohled! Pěkný večernice pozoroval, prase-lák!“ opět se skoro rozčílila, ale ovládla se. „Ale to nic. Já byla tak blbá, že sem se eště druhej den chytla za nos, jestli sem se s tou rolí neunáhlila. Ne že bych litovala, že už ji nemám - ne moc, aspoň - ale jak sem byla za tu sextánku, tak mi napadlo, že mu třeba křivdim a že tu Petru převobsadil kvůli mně, kvůli tý scéně, co sem mu soukromě sehrála v úterý v jeho šatně, jak mě při tom viděla maskérka. Jenže tohle sem ten večer u něj eště nevěděla. To sem se dověděla až druhej den. Že tu roli nebude hrát Petra. Ten večer mi nic neřek. Klidně mě nechal ztrapňovat se před tím dědkem vodnaproti. Jo, houby sem mu křivdila. Převobsadil ji bůhví proč, určitě ne kvůli mně.“

Poručík ovšem věděl, proč se režisér rozhodl rozbít tu ideální dvojici mláďat k zulíbání, půvabnou téměř incestuálně. I o tom byla ve spisech naprosto věrohodná historka:

Vlasta, ten časopis, se mi dostal do ruky v pondělí. Přinesla mi ji do ordinace jedna pacientka, jestli prýjsem to už viděl, a když já, že ne, tak abych se prý podíval, jak to Petrušce pěkně sluší. Byl tam ten článek, že naši Petru obsadil Weyr, aby hrála s jeho synem ve filmu. Jenomže něco takového jsem nemohl připustit. Proč? Podívejte se. V naší rodině se doktorské řemeslo dědí. Už pradědeček byl doktor, a děda, a můj otec taky. Já jsem první, kdo nemá syna. Nemohl jsem bohužel mít děti, trpím testikulární azoospermií, chci říct, že už jsem nemohl mít víc dětí. Štafetu musela proto převzít Petruška. Ale ona to udělala docela ráda. Už odmalička chtěla být doktorkou. A první ročník na fakultě jí dopad výborně. A teď se do toho, prosím vás, vžijte: Taková holka, hezká, veselá, výborná medička, a najednou se dostane k filmu. To jsem vám zapomněl říct jednu důleži-

tou věc. Její matka, moje nebožka žena, byla herečka. Ne, že bych přeceňoval dědičnost, ale prostřední dělá hodně. Doma žila Petra pořád, abych tak řekl, v ozduší dezinfekce – a kdyby teď přičichla k filmu, ke slávě – ne. To jsem nechtěl riskovat. Tak jsem se vypravil za Rudou. Správně, za Weyrem. Myjsme staří známí, ještě z gymplu, a s jeho manželkou vlastně Rudu seznámila moje první nebožka žena. Stykali jsme se ještě nějakou dobu po jejich svatbě. Hráli jsme tenis, jezdili na chatu, jak to tak bývá. Ale Ruda pak dostal angažmá v Praze – to víte, jakoupak budoucnost má filmový režisér v Brně, jeho tchán byl šéfem nějaké tvůrčí skupiny na Barrandově. Tak naše styky přestaly. Mě sice pak přeložili do Pardubic, jenže to znáte. Už nebyl čas. Jednou dvakrát jsem se s Rudou viděl, když jsem byl služebně v Praze. Jinak nic. Děti se prakticky neznaly. A tak jsem se tedy za ním vypravil. On dal tu roli Petře stejně jen proto, aby mi udělal radost. Ale když jsem mu všechno vyložil, jak se bojím, aby z Petry nebyla mizerná filmová hvězda, když z ní může být dobrá doktorka, Ruda to uznal. Petra? Ne, té jsem to neřek. Ruda mi slíbil, že on jí to taky neřekne. Že se vymluví na kamerové zkoušky nebo na co. Že Petra není fotogenická. Že je? To já vím. Až moc. Je to moje dcera, ale snad to smím říct a nebude to vypadat jako sebechvála. Kdyby to nebyla moje dcera a kdyby mně bylo o čtvrtstoletí míň – no jo, uhod jste. Toho jsem se taky bál. Petr je kluk jako panna. A vyštudovat medicínu, to se dá těžce stihnout s jinýma starostma v hlavě, nebo dokonce s mrnětem v kočárku. Ne ne, já chci z Petry mít doktorku a pro ni taky bude mnohem lepší, když bude umět pořádně diagnostikovat apendicitýdu, místo aby hrála šťeky ve filmu nebo obsluhovala nějakého hvězdu manžela. Tak jsem to Rudovi řekl všechno tak, jak jsem si to myslel, a on mě poslechl.

A ještě několik vět z udivené výpovědi studující medicíny Petry Hejdukové:

To je fakt, mně to bylo divný, že mi tu roli najednou zas vzal. A to o těch kamerovejch zkouškách, to by moh vykládat leda tak nějakým husičkám z filmáče. Já si myslela, že se namích kvůli tý facce.

PROKURÁTOR: *Kvůli facce?*

SVĚDKYNĚ: *Dala jsem mu facku, když mě vez v taxi z Barrandova. Moc na mně pracoval, a úplně bez dovolení. Tak jsem si řekla, vono to asi bude pravda o těch režisérech, že se za roličku musí jaksi platit činy, rozumíte?*

PROKURÁTOR: *Nic nezamlčujte!*

SVĚDKYNĚ: Já nemám co. Jenže to mi zas ta rolička za to nestála. Tak jsem se na celou slávu stříbrného plátna vykašlala, stejně jsem to kvůli ní měla nahnutý s histolkou a táta by byl strašně smutnej, kdybych pukla u ríga. A už jsem o tom pak ani nepřemejšlela, proč mi vlastně tu roli vzal. Ale –

PROKURÁTOR: Dopovězte, prosím!

SVĚDKYNĚ: No, že ji ale obsadil takovou napodobeninou, to teda – Takže je mi to vlastně ted' divný, proč mi tu roli vzal. No, asi mu tamta byla po vůli. Takže –

PROKURÁTOR: Děkuji, slečno, to stačí.

„Kdepak, kvůli mně by ji nepřevobsadil,“ vzdychla dívka. „I dyž jinak to byla záhada. Viděl ste tu Laštovičkovou, co jí eště stih osobně angažovat, než – než sem ho, podle vás, voddělala?“

„Podle mě ne, slečno,“ pravil poručík dotčeně. „To bych tu dnes nesešel. Věřím vám, že jste nevinná. Ale potřebujeme důkazy.“

„Jestli mi k vosvobození budou stačit tak fórový, jako stačily k vodsouzení –“ mávla dívka rukou. „To si ale nedělám iluze. Takovej je život. Dostat se do trablu je dycky mnohem lehčí než z něj vybruslit. Ale tu Laštovičkovou ste viděl?“

„Viděl,“ přiznal poručík. „Tu roli hraje. Film dotáčí režisér Burdych, a ona, ta slečna Laštovičková, inu –“

A vzpomněl si na výslech režisérova asistenta:

Volal, to bylo v úterý, den před vraždou. Asi v osm večer. Zrovna u mě byla redaktorka Malinovská, tak to hned druhej den dala do Lidový demokracie. Abych okamžitě, ještě v noci, sehnal Laštovičkovou, že převezme tu roli místo Hejdukový. Já chtěl něco namítnout, ale on jenom řek, že Hejdukový to zakázal tatínek a že se s tím nedá nic dělat, a sek s telefonem. Malinovská to pak ráno v novinách rozmázla: Že Petra Hejduková se role vzdala na přání otce. Údajně prý aby jí práce na filmu nepřekážela při studiu. Ale kdo prý ví...

„Rozum zůstává stát, vidte? Laštovičková!“ rozhořčovala se dívka. „Vyhodí takovýho cukrouška, jako je ta kráva Hejduková, a najme si vobličejík, kterej de zabírat jenom zezadu, aby se všichni v kině nepolekali. To mi teda vysvětlete!“ Dívka se málem rozohnila, věžeňskou šedí zázračně prosvitla bezmála svěží barva. Je to asi velice živá dívka, zauvažoval poručík. Tím

smutněji jí musí být v base. A opět ho bodla výčitka svědomí, že si v tomhle případě trochu zalajdačil.

„I dyž, pokud mám bejt upřímná,“ řekla dívka a opět si shrnula z krásných očí světlou kadeř, „mně se Laštovičková, jakej to je ciferník, k mladýmu Weyrovi hodí nějak líp než Petra. Já nevim proč. Ale tamty dva – no, nepovim vám proč, ale ty mi k sobě nešli.“

„Ne?“ poručík se upřímně podivil. Vytáhl z náprsní kapsy fotku vystřiženou z Vlasty. Dvě hlavinky, chlapecká a dívčí, se na ní k sobě tulily v přepěkném aranžmá. Podal fotku dívce.

„Kdepak,“ pravila trestankyně. „Nejdou mi k sobě. Tohle by špatně dopadlo.“

„Co!“

„No nevim. Ten film asi. Nebo by došlo ke karambólu mezi nima dvěma. Zkrátka, vám na nich nepřipadá nic šejdrem?“

Fotka putovala zpátky k poručíkovi. Šejdrem? Poručíkovi nepřipadalo na fotce nic šejdrem. Ledaže mladí lidé vůbec mohou být takhle hezcí. Vzpomněl si na jednu podobnou fotografii, která kdysi zvěčnila jeho samého a jeho sestru, když jim bylo asi tolik jako těmhle. Fotograf ji tenkrát ani nevystavil ve skříňce na kosteleckém korze. Byli si se sestřičkou strašně podobní a vše, co se dalo říct o poručíkově vzhledu ve věku osmnácti let, bylo, že téměř ideálně ztělesňoval jinou postavu z lidových rčení, nazývanou Jan z Bezu.

„Opravdu,“ odkašlal si. „Nevím, co by na nich mělo být divného. Mně připadají jako ideální dvojice, myslím do filmu. Vám ne?“

A zase putovala fotografie přes stůl. Dívka na ni zacílila šedivé panenky, svraštila plavá obočí. Mezi obočím se jí udělala vráska, poručík na ni pohlédl, dívka to zaregistrovala a vráska zmizela.

„Copak to,“ pravila pomalu. „Ideální milovnická dvojice možná. Jenomže v tomhle filmu měli hrát sourozence.“

Zamyslela se, zmlkla. „Prostě nevim,“ řekla. „Asi je to ženskej instinkt, kterym sme my, drůbež, proti pánům tvorstva vobčas ve výhodě. Anebo vy snad taky máte instinkt, pane poručíku?“

„Nemám,“ pravil smutně poručík, „pracuji čistě jen dedukcí. A pak mi také někdy,“ trochu se začervenál, „pomáhá náhoda.“

„Dyby vám tak chtěla pomoct se mnou,“ vzdychla dívka.

„Taky bych chtěl,“ pravil poručík, ještě chvíli byl růžový a náhle zrudl. Dívka k němu vzhlédla šedivýma očima a instinkt jí cosi

napověděl. Bohužel nebylo to nic, co by mohlo dokázat, že v noci ze středy na čtvrtek z 8. na 9. června nezavraždila režiséra Rudolfa Weyra v jeho vile hyoskinem.

Naopak, všechno ukazovalo na ni. Poručík si to znovu a znovu uvědomoval, když si večer nad jejími spisy zacpával uši, aby neslyšel, jak jeho potomci, osmnáctiletá Zuzanka a třináctiletý Pepíček, holdují vedle bigbeatu. Ne, klapka, kterou si režisér v úterý den před vraždou poslal pro prášky, měla sice příležitost vyměnit jednu uniformní tabletku za jinou, s hyoskinem, ale dokonale jí scházel jak motiv, tak přístup k jedu.

Ty prášky byly totiž specialita. Režisér trpěl úpornými migrénami a běžné sedolory mu nezabíraly. Specialitu mu proto předepisoval jeho bratr, ředitel Farmakologického výzkumného ústavu, který vůbec fungoval jako soukromý lékař a zdravotní rádce celé Weyrovoy rodiny. Velmi intenzívně se sice zabýval toxikologií, ale stejně jako klapka neměl ani on motiv, a mimoto prášky, mezi nimiž byl i ten osudný, vyrobili podle jeho předpisu v řadové lékárně. Weyr je nosil ve stříbrné dóze v zadní kapse kalhot. Stříbrnou dózu našli otevřenou vedle mrtvolky v posteli. Hyoskin milosrdně, ale definitivně uspává. Podle lékařského nálezu nastala smrt těsně před půlnocí. Protože dózu nosil Weyr stále u sebe a nikdy ji nedával z ruky, mohla do ní otrávený prášek propašovat pouze osoba, která se s režisérem intimně stýkala.

Klapka to tedy se spolehlivou jistotou nebyla. Pravda, v den vraždy ji Weyr svezl z Barrandova autem, ale důležité na jízdě bylo jen svědectví, že už ve voze snědl jeden prášek ze stříbrné dózy a stěžoval si na mimořádně prudké bolesti. Projevil také pochybnost, zda jeden prášek bude stačit, a vyjádřil se, že si před spaním bude muset vzít ještě jeden „tenhle jed“. Metaforou však určitě nic nemyslel. Nevěděl, že to není metafora.

Klapku vysadil na Václavském náměstí a kolem půl osmé dorazil ke své vile. Astronom naproti na terase zaujímal opět pozorovací postavení, jako večer předtím, kdy v režisérově ložnici na okamžik spatřil dívku, ačkoliv obloha byla toho dne úplně zatažená. Když uviděl, že režisér přijel domů, šel se navečeřet. Na vartu se vrátil v osm hodin a vytrval přes neustále

zataženou oblohu až do jedenácti. V pracovně režisérovy vily svítilo celou tu dobu světlo, ale rolety byly stažené. Asi v půl jedenácté se na chvíli rozsvítilo světlo v ložnici a po zácloně přešla ženská silueta. Okamžik – jakoby nerozhodně – postála, pak se vrátila a zhasla. Protože vinou špatně umístěné lampy roletu v pracovně neoživovaly žádné zajímavé stíny, svědek se kolem jedenácté znudil a odebral se na lože. V jedenáct patnáct volal Weyr svému asistentovi, že mu není dobře a není vyloučeno, že zítra nepřijde. Dal mu pokyny, aby sám řídil natočení několika detailních záběrů bez herců. Má prý bolesti vlevo v boku a špatně se mu dýchá. Asi chřipka, i když v červnu –

Soudní znalec ovšem v bolestech snadno rozeznal typické příznaky počínající otravy hyoskinem, těsně předcházející kritickému okamžiku, kdy oběť upadne v hluboký spánek. Pohyby v okolí vily a přesuny za osvětlenou roletou interpretoval pak prokurátor takto:

19.30 – Weyr se vrací domů sám a svědek odchází k večeři

20.00 – svědek se vrací k dalekohledu

22.30 – svědek vidí ženskou siluetu, která rozsvítí v ložnici, vejde, „zaváhá“, vrátí se a zhasne. Kdo, chtěl vědět prokurátor, byla ona ženská silueta, když celý červen bydlel Weyr ve vile prokazatelně sám, pouze se synem, který se toho dne vrátil domů až pozdě v noci, takže to nemohla být nějaká *jeho* přítelkyně. Je zřejmé, že mezi 19.30 a 20.00, kdy svědek byl u večeře, dostavila se k vile nějaká žena a Weyr ji pustil dovnitř. Ledaže ovšem vešla zadním vchodem – pak to mohlo být dřív, nebo spíš později. Možná že chodila vždycky zadem: Weyr se obával prozrazení. Buď jak buď, obžalovaná neprokázala na inkriminovanou dobu alibi – byla prý doma, ale svědky na to neměla, a mohla to tedy docela dobře být – a s největší pravděpodobností to byla, tvrdil prokurátor – ona, jejíž siluetu spatřil astronom ve vile, kde se za staženými záclonami odehrávalo drama. Vyvrcholilo asi kolem půl jedenácté. Tehdy došlo k hádce, rozčilený Weyr poslal obžalovanou do ložnice, aby mu přinesla prášek z dózy na nočním stolku. Na takovou příležitost obžalovaná čekala. Vešla do ložnice, rozsvítila, ale k posteli a k nočnímu stolku vůbec nepřistoupila. Nebylo třeba. Prášek s hyoskinem měla připravený u sebe, chvíli počkala – to se jevilo svědkovi jako „zaváhání“ – potom se vrátila do pracovny a podala prášek

Weyrovi. Weyr jej spolkl a obžalovaná brzo nato odešla. Mohlo to být po 23.00, kdy už svědek odešel spát. Ve 24.00, přesně dle jízdního řádu hyoskinu, byl - dle odhadu soudního lékaře - režisér Weyr mrtev.

Poručík zvedl oči od spisů. Lampa se zeleným stínítkem vydělovala z temna pokoje pouze jeho tvář, kterou laskavější lidé přirovnávali k měsíci, zlomyslnější k vdolku. Fortissimové orgie vedle vyvrcholily, mečivý hlas z televizoru zpíval cosi, zdálo se, o svatém Vítu. Poručík usoudil, že to musí být něco jiného. Jak by se národní svatyně mohla dostat do bigbeatu? Přesto vstal, pootevřel dveře. Uviděl svou dceru Zuzanku, hledící vytřeštěným zrakem na mazaně vypadajícího mladíka, jenž se na obrazovce nechutně kroutil, doprovázen řacháním kytar. V pozadí stál opravdu velechrám - a vtom Zuzanka nahlas podotkla k vedle sedícímu bráškově:

„Já ho miluju, toho kluka zdeformovanýho!“

Poručík s povzdechem zavřel dveře a usedl do lenošky. Estetické ideály generace jeho dcery se pronikavě lišily od jeho vlastních představ o estetických ideálech mladých dívčích generací. Byl by pochopil, kdyby Zuzanka nahlas projevovala milostný cit například k mladému Weyrovi. Jenže naopak. Pamatoval si, že fotografii cukrového páru, kterou ze služební horlivosti přinesl domů, komentovala Zuzanka jakési přítelkyni slovy: „Vona je pěkná, ale ten vylízanec - tak jalovýho hezouna sem snad v životě neviděla! Ty jo?“ Přítelkyně potvrdila vylízacovu unikátnost.

Najednou poručíkovi svítla nepatrná naděje: Mimo jakoukoliv pochybnost on sám do kategorie hezounů nepatřil. Jenže naděje hned zas pohasla. Dívka, která zavraždila Weyra staršího, mimo jakoukoliv pochybnost nepatřila ke generaci jeho dcery.

Zavřel oči. Zrakem vzpomínek spatřil pohublý, jakoby dychtivý, ale spíš zoufalý obličej, který bez líčidel mluvil pravdu. Poručíka dojímal a dojetí se soustřeďovalo v srdci.

„Podívejte se na mě, pane poručíku,“ řekla dívka naléhavě. „Copak bych toho byla schopná? Na chvíli sem zpitoměla, úplně jak cvok, to je pravda, a dybyste ho našli v posteli uškrcenýho, tak sem to udělala já. Jenomže mě afekty dycky hrozně rychle přejdou. Víte, jak sem vám říkala, jak sem večer před tím u něj doma vyváděla jak zhrzená služebná? No, a už cestou domů mně z toho bylo trapně a ráno sem se mu šla málem vomlu-

vit, jak sem si přečetla vo ty Laštovičkovy, a napadlo mě, že to možná touhle hrůzou převobsazuje kvůli mně. Pane poručíku, v afektu bych ho možná byla uškrtila, byl to stejně pěkněj děvkař vyčů - promiňte,“ omluvila se slušně. „Ale copak afekt může vydržet na to, abych naší magistře ukradla hyoskin, nějak ho dostala do tabletky, kterou bych taky musela ukradnout, a pak abych to smrtácký semínko nosila celej den až do noci s sebou? Dyž sem notabene až do tý doby neměla zdání, že nějakej hyoskin existuje, to sem se dověděla až vod prokurátora, a dybych už chtěla někoho votrávit, asi bych šla na muchomůrky? To víte, na klasickym gymplu se přírodní vědy zanedbávaly.“

„Vy máte klasické gymnázium?“ podivil se poručík.

„No mám. Dokonce biskupský,“ řekla dívka. „Proto taky zpívám po těch pajzlech.“

„Proč proto?“ chtěl se zeptat poručík, ale pak pochopil. Vzpomněl si na dobu, kdy absolventům biskupských gymnázií bylo dosti nesnadné pokračovat ve vzdělání na vysokých školách. A vycházela mu - protože ze spisů znal jinak pečlivě tajené datum dívčina narození - do období, kdy nočnítku bylo osmnáct.

„No řekněte, pane poručíku. Copak by mně afekt vydržel na to, abych někde sháněla lékařskou toxikologii? A proč bych to dělala, dyž tyhle prstíčky by dokonale zvládly ten jeho kurevnickej krček - promiňte!“

„Nic se nestalo,“ pravil poručík. „Inu - ehm -“ odtušil potom klasicky. „Takové případy byly. Protrahovaného afektu, myslím. U těchhle - ehm - eroticky motivovaných vražd dějou se někdy věci přímo k neuvěření. Nečetla jste například o případu člena závodní stráže z Komárna?“

Dívka zavrtěla hlavou.

„Taky hyoskin?“

„Ne,“ řekl poručík. „Pistole. Ale o to tam nešlo. Ten člen závodní stráže, víte, byl neobyčejně malé postavy -“

„Mindrák,“ přikývla.

„Inu, ano. A jednou, když šel v sobotu odpoledne po práci kolem jedné zahrady, uviděl tam mladého soustružníka, kterého znal z továrny od vidění. Ten tam - ehm - seděl s jakousi velmi hezkou dívkou. Chápete: Toho mladíka znal jen od vidění a dívku neznal vůbec. Ale to stačilo.“

„Zastřelil je?“

„Je ne,“ pravil poručík. „Vlivem, jak jste správně řekla, komplexu méněcennosti se dostal do afektu, utíkal zpátky do továrny – a to byly skoro tři kilometry – tam vypáčil skříňku, sebral pistoli a vrátil se pěšky k té zahradě. Pořád v afektu.“

„Vy mě valíte,“ ohradila se dívka.

„Vypadá to nepravděpodobně, ale tak se to stalo,“ řekl smutně poručík. „Ti dva už na zahradě neseděli. Strážný vnikl tedy do domu, ani tam je nenašel, a tak z nashromážděné žárlivosti postřílel mladíkovy rodiče a dva bratry. Celý afekt,“ uzavřel kriminalista, „trval téměř tři hodiny!“

„Teď ste mně zdrtil,“ pravila dívka. „To mi teda už nikdo nebude věřit vůbec nic. To je potom už v těchhle záležitostech vopravdu všechno možný.“

Netušila, jakou vyslovila pravdu a jak se o ní v průběhu příštích dvou let, která stráví v daleké cizině, dokonale přesvědčí. Ani poručík to tehdy netušil. Obrátil list ve spisech a začel se do výpovědi režisérova syna. I ta dívce tenkrát přitížila:

Jo, nějakou hádku jsem slyšel. Jenom matně, mám pokoj v podkroví a otcovy milenky mě nezajímaj. Nějaká ženská tam ječela. Jestli obžalovaná, to nevím. Ženský, když ječeje, mají úplně všechny úplně stejnej hlas. Jo. To bylo v úterý. Ve středu jsem to trochu natáh, vrátil jsem se až po půlnoci. To už bylo ve vile ticho. A ráno jdu vzbudit tátu, protože máma je už víc jak měsíc v Poděbradech. Měli jsme jet brzo do atasu, a on tam ležel a bylo jaksi po něm. Já jinak vydržím dost – ale když jsem poznal, že je táta studenej, udělalo se mi nalevačku. Málem jsem tam omdlel.

Ovšem neomdlel. Zavolal na policii a omdlel někdo jiný. A poručík, když v reminiscencích dospěl až sem, náhle jako by ožil. Vymrštil se z lenošky a zazíral do tmy pokoje. Před sebou, v místech, kde se na stěně slabě lesklo zarámované osvědčení vzorného pracovníka VB, uviděl tvář mladého Weyra, tu, na níž Zuzanka shledala jen nezajímavé, jalové hezounství. A pak mu vedle ní, před zrakem fantazie, naskočil obličej lékařovy dcery, permanentně a trochu příliš promyšleně udivený, jak říká: „...takovou napodobeninou, to teda – Takže je mi to vlastně teď divný, proč

mi tu roli vzal...“ A poté oba obličej z mizely a objevila se dívka v šatech z kobercové látky, to už neseděla za stolem, stála, podávala mu zmozolnatělou ruku, trápila ho šedivýma očima a na něco si vzpomněla: „Teď mi to došlo, pane poručíku – dejte mi tu fotku! No tu těch dvou nádherrů.“ A když jí poručík ještě jednou podal výstřížek z novin, zahleděla se naň upřeně a pokračovala: „No jasně. Už to vim, co mně na těch dvou bylo divný. Mrkněte na to!“ Vrátila fotografii poručíkovi.

Poručík mrkl, ale nechápal.

„Dyť to bije do vočí!“ pravila dívka netrpělivě. „Sou si přece děsně podobný!“

Poručík zíral a najednou to uviděl. Jemnou, nenápadnou podobu, jako by tvář lékařovy dcery téměř neznatelně pronikla do tahů režisérova syna. Tak nějak, uvědomil si, jako shledával – dost těžce sice – shodné rysy na kulaté tváři své dcery Zuzanky a na ještě mnohem kulatější tváři syna Pepíčka za oněch občasných manželských sporů o to, po kom se ty děti vlastně vyvedly. Z nevysvětlitelných důvodů neměla paní Borůvková ty spory ráda, ačkoliv jinak se hádala s chutí. Ubohý poručík nikdy nestudoval genetiku, a tak ho nikdy nenapadlo, co kdysi háralo v hlavě jisté příslušníci s nádherným drdolem, jež se později prodala za mozkového chirurga.²

Zamnul si čelo, vyjeveně se rozhlédl po pracovně. Jakoby omámen dovrával pak ke knihovně, chvíli hledal, vytáhl tlustou knihu, jakýsi slovník. Donesl si jej na psací stůl a netrpělivými prsty otevřel u písmene A.

Docela na konci našel heslo:

AZOOSPERMIE TESTIKULÁRNÍ – nepřítomnost mužského semene v ejakulátu. Odvozuje se od toho, že prvopohlavní buňky nevcestovaly do zárodečné žlázy při jejím tvoření v 6.–7. týdnu intrauterinního života. Prognóza velmi špatná a léčením nelze mnoho podstatného dosáhnout.

² Pro čtenáře, kteří nečetli knihu *Smutek poručíka Borůvky*: Příslušnice s drdolem tam vystupuje asi v té roli, v jaké v *Hříších pro pátera Knoxe* vystupuje Eva Adamová. Na rozdíl od poručíka má příslušnice jakési ponětí o genetice, a proto se jí nezdá, že by žena s šedivýma očima a modrooký muž měli spolu dceru s očima jako zelenooká kočka. Šedooká paní Borůvková byla kdysi poručíkovou žákyní, v době, kdy ještě vyučoval tělocviku na Vyšší dívčí sociální škole. Bezprostřední pohnutkou k svatbě byla právě zelenooká Zuzanka, která se – kupodivu plně vyvinutá – narodila v pátém měsíci (počítáno od svatby).

Poručík upřel modré oči do prázdna, lehounce se usmál, potom však rychle zesmutněl.

Nyní máte v ruce dostatek stop. Vezmete-li také v úvahu, že v povídce se hřeší proti jednomu z příkázání pátera Knoxe, nebude pro vás těžké označit pachatele a motiv činu. Ovšem je třeba *vydedukovat*, nikoliv *uhádnout*!

Opět seděla proti němu a zase byl mezi nimi stůl, jenomže tentokrát mramorový stolek secesní kavárny Paříž, a šedivé oči lemovalo sice obludné, ale zato krásně profesionální malování, jaké bylo právě v módě. Z jejich skutečných let prozrazovala nyní tvář jen něco kolem dvou třetin a poručík se opékal na rožni potlačovaného citu. Nedalo se s tím nic dělat. Marně si připomínal jinou dívku, shodou okolností také Evu, tu, co si vzala mozkového chirurga. Ačkoliv jejich vztah by obstál i před nejprísnějším zpovědníkem, stala se přesto – s přičiněním žárlivého praporčíka Málka – příčinou obrovského a patetického domácího vystoupení paní Borůvkové, předváděného po několik dní s pravým italským elánem. Při té vzpomínce se poručík otrásl, ale pohlédnuv na dosud pobledlou tvář před sebou, zkrášlenou ještě čerstvým zásahem kadeřníka, peklo vzpomínky ustoupilo trýznivému ráji přítomnosti. Altem, jenž prozrazoval zpěvačku, říkala dívka s obdivem:

„Pane poručíku! To je teda eště neuvěřitelnější než ten člen závodní stráže!“

„Upozorňoval jsem vás, že – ehm – *in eroticis*,“ poručík si vlastních zbytků učeneckého jazyka dovolil použít jen proto, že dívka měla klasické gymnázium. Nějakého vytahování byl dalek. „*In eroticis* není – pokud jde o kriminalistiku – nic vyloučeno. Ona,“ pravil, „se sice dávno smířila s jeho milenkami i s tím, že už ji nemiluje. Ale s čím se smířit nemohla, bylo poznání, že ji *vůbec nikdy* nemiloval. Ani hned po svatbě, když o jeho citu byla pevně přesvědčena. Že si ji nevzal z lásky, ale kvůli jejímu otci, kterého potřeboval ke kariéře.“

„A to jí stačilo jenom to, aby to poznala?“

„Stačilo. Všimla si toho stejně jako vy. Prostě – ženský instinkt. Ten bych potřeboval,“ poručík toužebně zabrejlil po dívce. „Kdybyste například vy patřila k mé pátrací skupině,“ pravil a váhavě dodal: „Jedna soudružka se nám nedávno vdala, nevím, jestli u nás zůstane – maturitu máte, udělala byste si kurs, a –“

Dívka však zavrtěla hlavou.

„Kdepak,“ řekla. „Nezlobte se, pane poručíku, ale já mám vražd nadosmrti dost. Už sem podepsala smlouvu s Pragokoncertem. Do ciziny.“

Poručíkova tvář učinila přesně to, co se popisuje v románech. Protáhla se.

„Do ciziny?“ Také jeho hlas poznamenalo hluboké zklamání.

„Už jo,“ vzdychla dívka. „Sice mě, jak se říká, rehabilitovali, jenže lidi, to je vám jasný, tomu u ženský a v takovymhle případech nikdy úplně věřit nebudou. Bůhví, jak to bylo, žejo. Taková náhá bardáma – to známe! Udělá na soudce voči – voni sou to taky jenom chlapi! – dyť víte, pane poručíku, jak to chodí. Vám to nemusím vykládat,“ řekla a poručík se začervenel, protože si to vyložil jinak, než to dívka myslela. „Tak budu teď dělat exportní československou bardámu po všech barech světa,“ pravila. „Procenta z příjmu ve valutách na Pragokoncert, aby náš milovanej socialistickej stát dostal nějaký vodškový za tu vostudu, co mu po těch barech světa nadělám. Tam ale můžu, tam mě neznaj. Tam nevědi, že sem votrávila jednoho pána a jedině díky tomu, že sem se vyspala s třema prokurátorama a s jedním senilním soudcem, tak mě pustili.“

Říkala to trpce.

„Vždyť to nebude tak zlé,“ pokusil se poručík, ale zpěvačka jen mávla rukou a dala si srdečného šluka z cigarety Philip Morris, kterou jí poručík věnoval. Krabičku koupil kvůli ní. Sám nekouřil, jedině občas, v nepřítomnosti mladých dívek, viržinka.

„Necháme toho, ne? A povídejte! Tak vona si taky všimla, že sou si podobný?“

„Všimla. A k tomu si v tom článku přečetla tu zajímavost s daty narození. 31. 12. 1948 a 1. 1. 1949. A v tom druhém článku v Lidové demokracii, že Hejduková roli odmítla na přání svého otce. Pak už si stačilo vzpomenout, jak důvěrně se s Hejdukovými stýkal její manžel v Brně, ještě v době, když si ho brala, a nějaký čas potom, než se přestěhovali do Prahy. O doktorově

chorobě už ani nepotřebovala vědět. Instinktivně pochopila, proč byl doktor Hejduk tak energicky proti tomu, aby se jeho hezká dcera blíže seznámila s mladým Weyrem.

„A ten jed?“

„Weyrův bratr je známý toxikolog a ona k němu léta chodila jako k důvěrnému příteli a lékaři. Měla volný přístup do jeho ordinace. I do bytu.“

Dívka potřásla hlavou a pravila nelogicky:

„Chudák magistra Kořenáčová. Kolik jí asi daj?“

„Obávám se, že hodně,“ řekl poručík.

„A je v tom nevinně.“

„Inu -“

„Myslím v případě vraždy režiséra Weyra.“

„V tom ano. To jistě,“ přisvědčil poručík. „To udělala Weyrová. Z Poděbrad, kde byla na léčení, je do Prahy autem něco přes hodinu. Po večerce vylezla oknem - měla v sanatoriu samostatný pokoj v přízemí - v půl desáté byla v Praze. Do vily vešla zadním vchodem, protože od něho měla klíč. Takže astronom ji neviděl. Mimochodem, ten byl taky odsouzen podmíněně pro voyerismus,“ pravil poručík.

„Pro co že?“

„Myslím, že tomu - že se tomu někdy také říká - ehm - šmírování,“ vysvětlil poručík.

„To mu přeju, votrapovi. Astronomickej dalekohled! Měli mu to dát bez podmínky!“

„To bohužel nešlo. Byl jinak zachovalý,“ pravil poručík.

„No a v půl jedenácté dala manželovi jed a o půlnoci byla už zase zpátky v Poděbradech.“

Starý kriminalista se odmlčel. Secesní kavárna, příjemně potopená v podvečerní šerosvit, jaký tak schází veřejným místnostem éry laminátů, bzučela hovorem starých žen nad šálky čaje. I dívka mlčela. Na řadrech v modrém sáčku se jí leskly starobylé mosazné knoflíky. Úzkostlivě dbala, aby byla vždy podle módy, a poručíka Borůvku to nevysvětlitelně dojímalo. Snad proto, že bylo už možná trochu pozdě...

Potlačil v hlavě ty tři tečky a pravil:

„Je to vlastně případ plný - ehm - erotiky. Doktor Hejduk se ani tak neobával toho, že by mu dcera zběhla z medicíny, jako toho, že - že -“

„Že by se mu vyspala s vlastním bratříčkem. Nebo možná dokonce s vlastním tatínkem,“ pravila dívka věčně. „Krásnej ojdypáček. Voni vo tom neměli páru, že sou k ní v příbuzenským vztahu?“

„Ne. Paní Hejduková to nikomu neřekla a doktor si to vydedukoval, až když se podruhé oženil. Nemohli mít děti a on se dal vyšetřit. Testikulární azoospermie je vrozená.“

„Ale no co,“ pravila dívka a poručíkovi se zdálo, že přece jen příliš cynicky. Hned ji však omluvil - vzpomněl si na všechny ty pajzly jáchymovského eldoráda. „Mohly si, děti, užít. V týhle zvrhlý době by to ani nebylo to nejzvrhlejší.“

„Inu - snad ne,“ připustil neslužebně poručík. „Mimoto si myslím, že by k tomu ani nedošlo.“

„Ale děte? Dyť k tomu dochází téměř pravidelně,“ řekla dívka povzbudivě.

„Já vím. Ovšem mladý Weyr je - řekl bych - hezoun. Dnešním mladým dívkám - alespoň pokud mohu soudit podle své dcery - se líbí spíš ošklivci. Takový Neckář,“ řekl. „Vám se nelíbí Neckář?“

Dívka zavrtěla hlavou.

„Mně se líbí Gérard Philippe,“ pravila zasněně. „A po něm už vlastně doopravdy nikdo.“

Poručík zesmutněl. Znovu se v něm probudila naděje.

„V Hodkovičkách hrajou jeden jeho starší film. Fanfán Tulipán. Nešla,“ odkašlal si, zcela klasicky, nejsa si vědom toho starého klišé, tak životu vlastního, které právě naplňoval. „Neměla byste některý večer -“

Dívka na něho pohlédla šedivýma očima. Už na to ani nepotřebovala instinkt. V poručíkově tváři to bylo napsáno palcovými titulky. Jenomže byla teprve třetí den z basy venku a měla toho dost. Na dlouhou dobu. Aspoň si to v té chvíli myslela. Vůbec si neuvědomila, že za svou svobodu vděčí vlastně poručíkovi, neboť dívky jsou vždycky nevďečné. A zavrtěla hlavou dřív, než smutný poručík dokončil otázku.

Omyl v Šlágrsé

Hřích druhý
Howdunit

Osoby, jak přicházejí na scénu:

Plavovláska: velmi mladá žena s pětatřicítkou na krku

Barman: dával přednost Švédkám před cizinkami

Pan MacMac: profesionál, jenž odvedl poctivou práci,
ale na mzdu nepočkal

Zuzán: v baru Moulin Rouge předváděla zvláštní
druh folklóru

Lund: podomek, jenž příliš zaléval kaktusy

Sören Lundquist: sekýroval hotelový personál

Paní Lundquistová: spálila se v manželství a měla strach
z vlastních vražedných sklonů

Hraběnka Wallensteinová: lorňonem spatřila věci,
s nimiž nesouhlasila

Starý gentleman: hrál bridž a dělal i leccos jiného

Niels C. Kölln: ač vychován v přísně kalvínském duchu,
zvykl si chodit na striptýz

Pikolík: velmi zaměstnaný mladík

Paní Kästrin: potřebovala prášky

Pan Oskar: křepce vyběhl do schodů

Do jídelny vstoupila mladá žena, štíhlá, v elegantním kostýmu, s pečlivě upraveným blond účesem. V ruce nesla paperback. Rozhlédla se, posadila se ke stolku blízko barového pultu a objednala si snídani.

Barmanovi připadala známá. Pokukoval po ní celou dobu, co připravoval objednané smaerebrody, a potom clonou páry z kávovaru. Barman byl družný člověk, neviděl rád osamělé hosty, zejména pokud to byly mladé ženy. Když před ni postavil podnos se snídaní, pokusil se o sblížení:

„Vy jste ve Slaeghelsee ještě nebyla, slečno, že ne? Určitě ne. To bych si vás pamatoval. Já mám bezvadnou paměť na obličejce. Jakmile nějaký uvidím, do smrti ho nezapomenu. A váš, slečno,“ zašklebil se neprofesionálně, „jsem tu ještě neviděl.“

Mladá žena si ho - velmi profesionálně - změřila od paty k hlavě. Barman byl obtloustlý postarší muž jistého typu. Blondýnka pravila jedovatě:

„Víte, kde jsem byla celou tu dobu, co jste na světě?“

Neprofesionální úsměv na barmanových rtech zvadl. Obtloustlý muž zesmutněl, pravil:

„Bohužel ne, slečno.“ Pak se zatvrdil, řekl stejně jedovatě jako ona: „Nebo možná bohudík!“ a odešel ke stolu, kam právě přisedli dva štamgasti. Káča, pomyslel si. A ještě k tomu cizinka, z nějakého Balíkova. Švédská holka by nebyla takhle netýkavá. Ale kde jsem ji jenom viděl?

Netýkavá cizinka mezitím otevřela svůj paperback a pustila se do čtení. Ukusovala přitom ze smaerebrodu a paperback držela v levé ruce tak, že titul na obálce, THE MAN WHO WAS THURSDAY, byl obrácen ke dveřím. Takže když se ve dveřích objevil silný pán v kostkované čepici, byl titul plavovlásčina paperbacku to první, co mu padlo do očí.

Pán se bystře rozhlédl po místnosti. Jeho vrásčitá tvář naznačovala, že na světě není mnoho mastí, jimiž by nebyl mazaný. Na sobě měl dvouřadový štráfkovaný oblek, poněkud těsný na jeho mocnou postavu. V jedné ruce nesl kufřík, jaký nosívali porodníci. Na lékaře však nevypadal. V druhé držel předmět, který se k němu rovněž nehodil. Byl to paperback s nápadným titulem THURSDAY'S CHILD. Ještě jednou se rozhlédl, očima setrval na knize, v níž si četla blondýna, potom zvedl vlastní svazek k obličejce a zdálo se, že cosi slabikuje. Zavrtěl hlavou,

opět pohlédl na paperback v dívčině ruce, a k něčemu se rozhodl.

Kolébavým krokem přistoupil ke stolku a těžce dosedl na židli naproti blondýnce.

Vzhlédla. Spatřila obrovitého pána, jenž se na ni šklebil jako dost netypický obchodní cestující a v zabijácké dlaní držel knihu, obrácenou titulem k ní. Pomyslela si, že v případě úsměvu tohoto cestáka není rčení „od ucha k uchu“ žádná nadsázka, naplnila vlastní pohled ledem, a když se jej chystala sklopit k detektivce, muž pravil s anglickým přízvukem: „S těma knížama to spletli.“

„Cože?“ zeptala se a led v očích jí roztál.

„S těma knížama to spletli,“ opakoval pán a prstem druhé ruky ukázal na titul svého svazku. Prst měl v průměru jenom o něco málo víc než dívčino zápěstí. Blondýna sklouzla zrakem od prstu k tváři. Tvář se jí líbila. Svědčila o tom, že silný pán neměl zrovna jednoduchý život, ale že komplikace toho života spadaly asi do jiné kategorie než maléry obtloustlého barmana. Pocítila k neznámému přátelskou sympatii a pohlédla znovu na jeho paperback. THURSDAY'S CHILD. Protože to byla bystrá dívka, pochopila. Protože ještě víc než bystrá byla zvědavá, nechala silného pána na omylu.

„Nemohla jsem sehnat tu samou,“ řekla.

„To nic,“ pravil chlácholivě silný pán. „Todle je skoro ta samá,“ ukázal na titul plavovlásčina svazku: THE MAN WHO WAS THURSDAY. „Kniha jako kniha, né?“ dodal a přes rameno houkl na barmana, aby mu přinesl dvojitou skotskou na pohoří. Opět se, velice zeširoka, na blondýnku usmál.

„To je legrace, že?“ pravila blondýnka.

„Inu, to se stává, takový věci,“ odpověděl pán a pečlivě si přihladil kostkovanou čepici, kterou nepovažoval za nutné sejmut z hlavy. „Je to svinstvo a mně se to hnusí. Proto sem tady.“

„To je vod vás hezký.“

Silný pán mávl rukou. „Jakýpak hezký. Sem gentleman!“

„To ste teda výjimka. Gentlemani málem vyhynuli.“

„Fakt?“ pánovi to zřejmě zalichotilo. „Ale z tebe mluvěj špatný zkušenosti, *baby*. Všichni chlapi takový prezenti nejsou. Měla sis dávat víc majzla.“

Šedivé oči k němu vzhlédly s otázkou, jenže pán si to vyložil jako výčitku.

„No né. Nechtěl sem se tě dotknout. Já vim, von si čovek v těhle věcech nemůže pomoci. Zejména né ženská. Už se netrap. Já to s tím grázlem vyřídím.“

„Myslíte?“

„Mám v tom praxi, *baby*. A je na mě spoleh. Já to znám, ty hotelový zázraky!“

„Myslíte?“ opakovala dívka.

„Jasně. Večer můžeš na všechno zapomenout. Mrkni se!“

Pán sebral ze země porodnický kufřík, ale naneštěstí ke stolu přistoupil barman s whiskou a zašilhal po zavazadle, jež se k mohutnému pánovi nehodilo o mnoho víc než literatura. Pán postavil kufřík zpátky na zem a vrhl na barmana pohled tak zavilý, že tlustoch rychle umístil sklenici na dosah ruky, jež formátem odpovídala spíš gorile, a úslužně se vzdálil. Pán si - přiměřeně své postavě - srkl skotské, roztáhl předimenzovaná ústa v novém úsměvu a důvěrně se přes stolek naklonil k plavovlásce. Na demonstrování kufříku zapomněl.

Pravil: „Tak žádný strachy. Až se večír uvidíme, nebude von,“ zdůraznil jakéhosi muže, o jehož totožnosti neměla dívka tušení, „už štont otravovat ti život, *baby*!“

„Jste strašně laskav,“ pípala blondýnka. „A kde se večír uvidíme? A kdy?“

„Mluvalo se vo Moulin Rouge, ne?“

„A - ano.“

„Dobry. Tak až bude večír vzduch čistej, stačí, dyž zavoláš sem k Pellemu a k telefonu chtěj MacMaca.“ Naklonil se znovu přes stůl a na hřbet pěstěné ručky položil svou, medvědí. Ústa se mu roztáhla málem do zátylku. „Zichr je zichr, žejo? Tak nezapomeň, *baby*! MacMac!“

Dívka s milým úsměvem zavrtěla hlavou. Vstala, chtěla zaplatit, ale silný pán, jenž byl gentleman, jí v tom zabránil. Ještě jednou se tedy mile usmála a prošla východem do slunečného severského rána.

Vedle vchodu visel veliký plakát s nápisem:

EVE ADAM
THE ROCK HIT OF PRAGUE
nitely at the
MOULIN ROUGE

Nad tím byla velká fotografie blondýnky, jež právě odešla.

Tlustý barman zamyšleně zíral skleněnými dveřmi do slunečného rána. Kde jsem ji sakra viděl? Mám přece na tváře tak dobrou paměť -

Ucítil v zátylku něčí pohled. Ohlédl se a vyděsily ho zavilé oči pána tak mohutného, že na něm slyšitelně praskaly švy štráfkovaného obleku, jenž byl na jeho postavu poněkud těsný.

„Tak bacha, šéfe,“ pravil pán s temnou výhrůžkou. „Je to kámoška mého nejlepšího kámoše, a je vdaná!“

Barman se rychle věnoval svým štamgastům.

„S někým si mě jasně splet,“ říkala plavovláska česky asi půl hodiny nato v pokoji s květovanými záclonkami, jež zahalovaly okno, zapuštěné do neobyčejně silné zdi. „A já ho přitom nechala. Není to sranda, Zuzáne?“

„A ještě teřeba bude,“ přisvědčila dívka u zrcadla osobitou výslovností. Byla podstatně mladší než její spolence a seděla před zrcadlem bez šatů. Měla krásnou postavu, plná ňadra a dlouhé nohy. „Vo co asi ferčí, co myslíš?“

„Na to sem se ho přeci nemohla ptát.“

Dívka před zrcadlem vstala, protáhla se. Slunce severského léta oblilo křivky těla - a vtom cosi zašramotilo za dveřmi.

Obě ztuhly, ale zřejmě je to nepostrašilo. Ta bez šatů položila prst na ústa, a oblečená odešla po špičkách ke dveřím. Svlečená předvedla ukázkou břišního tance a plavovláska energicky stiskla kliku.

Za dveřmi už nikdo nebyl. Ale kousek dál na chodbě maličký podomek v pruhované zástěře nápadně horlivě zaléval kaktusy.

„Ať je neutopíte. Voni neuměj plavat,“ řekla blondýnka a mužík po ní loupal okem.

Blondýnka zavřela dveře.

„To sou věci, co?“ pravila břišní tanečnice. „Todle je poteřetí. Posledně sem mu kelikou málem vyrazila voko a von dělal, že sbírá po kokosáku špačky. Dědek naderženej! A já blběna, já na něj ještě zezačátku byla *hodná!* Pak mi ale pokojský řekly, že s tím měl už kolikrát průšvih. Tak se teď sválně svlíkaj večer do naha a rajcujou ho kerz klíčovou díрку.“

„Chudák dědek,“ pravila plavovláška. „To je strašný, jak to s jedním dovede cloumat.“

„Jako na peříklad se mnou –“ řekla tanečnice.

Plavovláška se zeptala k věci:

„Kerej to je?“

„Evi! Počkej, až ho uvidíš! Nejhezčí chlap v Šlágrsé!“

„Svobodnej?“

„To nevím, teda. Vo – tom sme spolu nemluvili. Ale až ho uvidíš –“

„Čím je?“ přerušila Zuzánovo nadšení blondýnka, pořád tím věčným tónem.

„To – taky nevím. Ale perachy má. Bydlí tady v Klášteře, v jednom apartmá na terase. A večer je dycky v Mulínu. Tam sme se taky –“

„Jo tak! Von tě viděl, jak se hambatíš!“

„Jemu to nevadí. Von –“

„To věřím, že mu to nevadí.“ Plavovláška upřela šedivé oči na tanečnici. Téměř kazatelsky kývla hlavou. „Koukej, Suzi. Majzla, jo? Dej na radu starší, zkušenější kamarádky. Koukej si tu nabalit nějakýho letitějšího, usedlejšího Švédáka, vo kerym ti bude jasný, čím je a jestli se nevyskytuje chotice. Z playboyů, co roztáčejí prachy v Mulínu, kouká jedině malér.“

Suzi se ušklíbala.

„Děkuju, teti. Ale neboj. Proti malérům mám pilulku.“

Dopoledne si plavovláška prohlížela lázeňské městečko, jemuž s dívkou jménem Suzi říkaly Šlágrsé. Bloumala po čistounkých ulicích, hodinu strávila v obchodním domě a koupila si nakonec, po dlouhém uvažování, velice laciné plnicí pero s nevkusnou fotografií krásky v koupacím oděvu. Z neznámého důvodu ji nadchlo. V poledne zašla na *lunch* do skromně vypadající restaurace, která se však uvnitř ukázala být podnikem první třídy. Objednala si proto opět pouze smaerebrod a pivo.

U vedlejšího stolu seděla veselá společnost tří děvčat ve studentských čepicích a tří pánů v tenisových kalhotách. Restaurant intimně osvětlovaly barevné svíce a pološero plavovlášce velmi svědčilo. Snad proto upoutala pozornost vysokého blon-

dýna, levičkou objímajícího jednu ze studentek. Může mu být nanejvýš pětadvacet, usoudila blondýnka melancholicky, otevřela kabelku, zadolovala v ní a vytáhla zrcátko. S uspokojením zjistila, že ve světle svíček nevypadá sama na mnohem víc. V šeru potom spolu rozehráli velice zkušenou partii očima, jež pokračovala, dokud smaerebrod nezmizel, a pak zvolna ustala. Mladíka příliš zaměstnávaly veselé studentky.

Dívka ještě chvíli seděla, pak zaplatila a rozmrzele odešla do místnosti eufemisticky označené DÁMSKÁ ÚPRAVNA.

Viselo tam veliké zrcadlo a blondýnka, třebaže to bylo jenom čtvrt hodiny, co použila vlastní, k němu přistoupila, bezmocně přitáhnuta tím nemilosrdným svědkem zubu času. Zahleděla se na svoji kulatou tvář, rámovanou krásným účesem, na šedivé oči daleko od sebe a v duchu si řekla:

„Tak nevím. Takovejhle ksift, a taková smůla. Proboha, čím to?“

Zpozorovala jakousi nedokonalost na dokonalých růžově natřených rtech, otevřela kabelku, zadolovala v ní a vytáhla růž. Ale měla ji vypotřebovanou. Opět koukla na odraz obličeje ve skle, udělala si mezi obočím vrásku a rychle ji zas vymazala a znovu si pomyslela:

„Asi to bude tím mozkiem. K tomuhle ciferníku se ten muj patrně nehodí. To spíš –“ vzpomněla si na jednoho poručíka, vedle její kulaté tváře objevil se v zrcadle jiný obličej, rovněž kulatý, jako měsíc, s modrýma očima a s výrazem příslovečné postavy z lidového folklóru. Do tohohle se hodí taková myslivna, pomyslela si. Protože u něj se to dá považovat za mimikry, i když to asi většinou není, jenže měsíčný obličej se náhle scvrkl, zkrabatěl, proměnil se v bezvýraznou postarší ženskou tvář, v zrcadle se objevila ruka s *lipstickem* a zazněl bezvýrazný hlas:

„Mohu vám nabídnout svou?“

Plavovláska se otočila. Bezvýrazná padesátnice se na ni usmívala tenkými rty.

„Jé, děkuju vám! To je od vás hrozně laskavé!“ pravila blondýnka, vzala od zvadlé dámy růž, otočila se k zrcadlu a počala opravovat nerozeznatelnou nedokonalost na plném dolním rtu.

Povadlá tvář se objevila v zrcadle vedle jejího, jak tomu říkala, ciferníku.

„Vy jste tak hezká,“ řekla dáma s obdivem a trošku smutně.

„Děkuju vám.“

„Musíte být asi šťastná –“

Blondýna se poopravenými ústy ušklíbla. Byla to dokonalá ústa, stvořená k takovým cvikům.

„Jo, to sem,“ pravila cynicky, a dáma jí dobře nerozuměla. „Už třikrát sem vyhrála ve stazce. A jednou dokonce stovku.“

Kráčely potom spolu parkem a paní Lundquistová pravila:

„Je to strašné, jak to s člověkem dovede cloumat.“

„To *mně* nemusíte říkat,“ řekla plavovláska a věta její společnosti jí připadala známá. Paní Lundquistová pokračovala:

„Šlo mu přirozeně o moje peníze. Ale já si nedala říct. Všichni mě zrazovali. Jemu bylo dvacet a mně čtyřicet dva. Takže zbytek si můžete domyslet.“

„Slečny?“ zeptala se plavovláska věčně.

„Až na to, že to nebyly zrovna slečny. Totiž: když jsem mu přestala dávat apanáž. Jejich věk se pak nápadně zvýšil. A taky společenské postavení.“

„Proč se nerozvedete?“

„Nemohu. Vyrostla jsem v přísně katolické rodině a – prostě nemohu. Ale odstěhovala jsem se od něho. Měla jsem strach, že –“

Paní Lundquistová zaváhala. Pevně sevřela tenké rty. Blondýnka po ní vrhla zkoumavý pohled.

„Já vim,“ řekla tiše. „Měla ste strach, že by vás moh – zavraždit?“

Zdálo se jí, že paní Lundquistová sebou trhla. Po chvílce však pravila.

„Ne. To by mi vlastně nevadilo. Mně už moc na životě nezáleží, víte? Měla jsem strach z něčeho jiného –“

Dlouho nic neříkala. Plavovláska, když už to nemohla vydržet, se zeptala:

„Z čeho?“

„Že zavraždím já jeho.“

Šly kolem tenisových kurtů. Nízké slunce severského léta kladlo na wimbledonský trávník šikmé stíny a dívka, jež hrála na prvním kurtu u pěšiny, měla štíhlé, ale vypracované nohy tanečnice a mrštně se oháněla raketou.

Také to byla tanečnice. Plavovláska ji poznala.

Docela automaticky pohlédla na jejího partnera. Zamrkala. Mladík, který se tu v bělostných šortkách honil za míčkem, se nápadně podobal blondýnovi, jehož v poledne zaměstnávaly veselé studentky.

Zastavily se u drátěného plotu a paní Lundquistová zašmátrala v kabelce.

„Není to hezké, vidět mladé lidi se bavit?“ pravila. „Ty bílé šatečky na té zelené trávě – jenom kdybych nebyla tak krátkozraká –“

Pak se jí podařilo najít brýle a vzdychla:

„Ach! Rozkošné děvčátko!“

„To děvčátko je moje souložnice,“ pravila blondýnka drsně.

„Jakže?“ zarazila se dáma.

„Bydlíme spolu. V jednom pokoji.“

„Ach tak! Musíte mě s ní seznámit. A ten mladík –“

Paní Lundquistová zacílila čočky na mladého muže a z hrdla jí uniklo cosi jako zavzlyknutí. Blondýna se po ní rychle otočila. Tvář paní Lundquistové nabyla mrtvičnaté barvy, pak rychle zbledla. Paní Lundquistová se počala podobat zrazené Rusálce.

„Prosím vás, pojdte pryč!“ vyrazila a skoro se rozběhla po písčité pěšině. Plavovláska ji dohonila.

„Co se stalo? Není vám dobře?“

Paní Lundquistová ji chytila za ruku, jako by se potřebovala o něco opřít.

„To byl – můj manžel! Neměla jsem tušení, že bude v Slaeghelsee. Nebyla bych sem jezdila. Ale teď odsud samozřejmě odjedu!“

„No tak, no tak,“ chlácholila ji dívka. V duchu si říkala: Tak ono je to ještě horší, než se to zdá, Zuzáne. Ono to je vůbec nejhorší. A chlácholila dámu, která se jen pomaloučku vzpamatovávala z leknutí.

„Já vím, že je to trapné,“ sípala, hlas se jí chvěl. „Vám to asi připadá jako nesmysl. Ale já ho *nenávidím!* Já ho – já ho snad –“

Když rozčilenou dámu uložila do postele a nakrmila sedativy, usadila se plavovláska v hale, protože byla zvědavá a ráda pozorovala svět, jemuž říkala cvrkot. Kdysi dávno býval hotel Klášter skutečně klášterem. Zbudovali jej z kamene, metrové stěny se zdvihaly v podivné asymetrii k modré švédské obloze. V hale plápolal krb a v rohu u starobylého stolu cídil maličký podomek v pruhované zástěře mosazné nádobí.

Teprve teď si ho dívka pořádně prohlídla. Byl to rozložitý trpaslík, vlastně vůbec žádný dědek. Pod nosem hitlerovský knírek, na čele černou ulízanou patku a oči, které se asi nedokázaly dívat jinak než divoce. Černé a zběsile vášnivé. Setkala se s nimi vlastním zrakem jenom na zlomek vteřiny. Sjely okamžitě níž, k jejím kolenům, a třebaže takové pohledy jí obvykle nevadily, nyní ji skoro zamrazilo. Poposedla a instinktivně si stáhla sukni. V podomkových černých zřítelnicích málem zajiskřilo. Mně se zdá, mně se zdá! pomyslila si plavovláska. Pak se oddala chmurným úvahám, jež se týkaly jedné malé striptérky.

Turniket zastínily dvě postavy a hned nato se temná hala rozsvítila bělostnou září. Zář vycházela z tenisových úborů. A máme je tady, řekla si plavovláska. Rozkošný, rozkošně oblouzený děvčátko Zuzán. To už se k ní zmíněná Zuzán hnala přes halu v bílé sukénce a táhla za sebou poněkud rozpačitého manžela madame Lundquistové.

Měl však dobrý trénink a nedal na sobě znát, že už se viděli a že se dobře prohlédli. Naopak, sportovní ruku položil kolem ramínek tanečnice s touž samozřejmostí, s jakou ji v poledne kladl kolem dívek ve studentských čepicích, a popřál zpěvačce důkladný pohled na chrup, jakoby vyrobený pro reklamní účely.

„To je Sören Lundquist,“ píplo obloužené děvčátko. „A tohle je moje přítelkyně a kolegyně Eva Adamová.“

Blondýn povytáhl jedno obočí jako do velkého detailu.

„Gratuluji vám, slečno Adamová,“ pravil sametově. „Musela jste mít nápadité rodiče. Taková zajímavá kombinace křestního jména s příjmením –“

„Jste bystrý,“ dívka promluvila, jako když do sklenice hází kostky ledu. „Věřil byste, že té kombinace si povšimne jenom asi každý jeden a půltý člověk? Pokud je to pán. Dámy si toho obyčejně nevšimnou.“

Blondýn zachoval vytrénovanou duchapřítomnost a opět předvedl chrup, poněkud stisknutý. Tanečnice se do něho zavěsila. Plavovlásku upoutalo něco, co se zalesklo za osmahlým uchem, esteticky přilepeným k blondýnově lebce. Pod mosazným talířem v rohu haly stál maličký podomek a jeho tvář se podobala antické masce žárlivosti.

Blondýnka šlehla okem po hluboce oblouženém děvčátku. Ach, Zuzáne, pomyslela si. Budu se tě asi muset zeptat, co to přesně znamená, žes na tamhle toho byla zezačátku *hodná*. Že tys nám ho taky přefikla, ty děvko?

Podomek v rohu třel mosaznou konvici tak, že se rozžhavila do běla. Krásná bílá dvojice mířila ke schodišti. Na prvním schodě se blondýn zastavil, otočil se k podomkovi a hlasem zcela samozřejmě si vědomým třídního rozdílu houkl:

„*Boy!* Dojděte mi koupit holicí krém a přineste mi ho nahoru!“

Ó, řekla si v duchu plavovláska. Ó bože!

Za jejími zády vrzly dveře vedoucí do jídelny a blondýnka se tam podívala. Ze dveří vyšla majestátní stařena a přiložila k očím lorňon. Mířila jím ke schodišti, kde se půvabně houpala bílá sukénka, odhalující štíhlé nohy až tam, kde podle folklórního rčení jsou některé dámy veselé, a miniaturní bílé kalhotky. Stařena upjatě sevřela fialová ústa a pronesla cosi polohlasem ke své společnici v oděvu, jenž vypadal na profesionální společnici. Potom se rozhlédla lorňonem. Z polstrovaného křesla pod palmou se vymrštil stařec v odpoledním úboru a rozběhl se přes halu. Zmocnil se stařeniny ruky:

„Dobré odpoledne, paní hraběnko! Právě včas na partii bridže!“

Hraběnka Wallensteinová ještě jednou pootočila lorňon za neslušnou sukni a pak přijala nabízené rámě.

Ó bože! řekla si v duchu plavovláska. Partie bridže. Jakkpak asi skončí tamta partie, pohlédla ke schodišti, ale děvčátko i její kavalír už zmizeli. Plavovláska si vzpomněla na dámu, na čas uklidněnou sedativy, a zauvažovala, jak dlouho asi takové prášky účinkují. Nevěděla jak, ale na mysl jí vytanul sympatický, ale obrovitý pan MacMac, jenž si to ten večer vyřídí s nějakým grázlem, a zamrazilo ji. Pak opět pomyslela na děvčátko v sukénce, jehož rozsáhlé vědomosti o Sörenu Lundquistovi nepřekročily

asi oblast jeho navoněné postele. No nazdar, pomyslela si. Jak tohle všechno skončí. Znova ji zamrazilo. Zmocnila se jí neurčitá, ale bezesporu neblahá předtucha.

Kabaret Moulin Rouge zářil do přisvětlení severského večera neónovým větrným mlýnem, kopií slavného mlýna v srdci Paříže. Otáčející se fialová ramena rozehrála na plavovlásčíně tváři příjemný kaleidoskop.

Prošla hloučkem nerozhodných flamendrů, kteří si u vchodu prohlíželi fotografie napůl vysvěcené tanečnice s dolíčky ve tvářích, minula svou vlastní fotografii, na níž byla rovněž, ale slušně, poněkud poodhalena, a zmizela v mlýnici. Po točitém schodišti sestoupila k šatnám a zahrnula k taburetu s telefonem. Zalistovala v seznamu a vytočila číslo.

„Potřebuju mluvit s panem MacMacem. Sedí u vás v lokále.“

Chvilku ticho, pak vzdálený šum přeplněné hospody. Potom se ozval známý hlas mohutného pána s americkým přízvukem:

„Baby?“

„Yes,“ pípla blondýnka. „It's me.“

Pán plynule přešel v američtinu:

„Vzduch čistej, jo?“

Dívku opět, už pokolikáté, zamrazilo, ale byla chorobně zvědavá. Ta nepěkná vlastnost ji přemohla.

„Yes,“ řekla, a hned toho zalitovala. Evi, ty potvoro, pomyslela si. Co jestli toho přívětivého pána posíláš do nějaký pastě? Co ty víš, jestli vzduch není spíš pořádně zpolitovanéj?

Jenže zjistit, jak to vlastně je s ovzduším, se už nedalo. Přívětivý pán výhruzně pravil:

„O.K. Tak teď máme půl devátý, tak kolem devátý můžu bejt v *Mullin Rooge*.“

„K - kde mám čekat?“

„U baru, ne? Dáme si na voslavu vizoura. Tak *bye, bye, baby! Take care!*“

Pan MacMac zavěsil.

You take care! pomyslela si blondýnka a počalo ji hryzat svědomí. Odešla do šatny a spatřila děvčátko Zuzán, rozkošnický rozložené v křesílku, zasněné oči provrtávající strop až do

lokálu, kde kolem jedenácté patrně zasedne věrolomný play-boy Lundquist, aby se veřejně pokochal pohledem, který mu, pomyslela si blondýna, v soukromí už asi pomalu zevšedněl. A rozhodla se k činu.

Neuběhlo ani deset minut a děvčátko, nyní už nikoliv zasněné, se vyřítilo ze šatny a očima metalo blesky.

„Ten sviňák! Já ho rozterhnu!“

Plavovláska se dívala, jak její přítelkyně běží po schodech nahoru a proměňuje se v bílou spirálu. Říct sem jí to musela, pomyslela si a pokrčila rameny. V jejím vlastním zájmu. Na zlomený srdce ještě pilulku nemaj. Zavřela dveře a usadila se k zrcadlu. Pohlédla na svůj kulatý obličej, na oči posazené daleko od sebe. Načechrala si kadeře. Nojo, je to tak, řekla si v duchu. V každém případě to máš za sebou, Zuzoune. Pozdějc by to bylo ještě horší.

V devět už seděla u baru, zvědavá, trochu postrašená, a znovu si prohlížela vlastní, tak nevysvětlitelně neúspěšnou krásu v zrcadle za barovým pultem. Odrážela právě třetí pokus o seznámení s podroušeným obchodníkem ze Stockholmu, když do baru vrazil mohutný pan MacMac a divoce se rozhlédl.

Nějak divně. Blondýnku opět zamrazilo, pokolikáté, přestala počítat. Mohutný pan MacMac ji spatřil, dlouhými kroky se na jockeyských nohou přenesl k baru a prudce dosedl na stoličku.

„*Scotch?*“ zeptala se nejspíše plavovláska.

„Nemám čas,“ pravil pan MacMac udýchaně. „V devět třicet mi jede vlak na Stockholm. A já mizim, *baby!*“

Hleděl na ni tvrdě, zdálo se jí, že s podezřením. Pak mrkl po hodinách, přece jen si objednal skotskou a oslovil zputičkovanou zpěvačku:

„Nehraješ na mě habadůru, *baby*, že ne?“

„Já?“ podivila se uměle a znova ji zamrazilo.

„Jasně že ty! Protože Petersen by ji na mě přeci nehrál!“

Pan MacMac nervózně zvedl sklenku, usrkl přiměřeně ke svým rozměrům a poručil si novou.

„Koukni! Udělal sem to jedině kvůli Petersenovi, rozumíš? Říkal mi vo tom tvym trable a že seš prej hodná holka, akorát žes udělala to štěstí. To ti ale prej všicky přejou, ponivačs byla dycky oukej. Tak sem to vzal. Petersenová kamarádka je moje kamarádka. Jo, tady to máš!“ Vytáhl z kapsy podlouhlý sáček z neprůhledného plastiku. Plavovláska jej rozpačitě vzala, zaváhala a strčila sáček do kabelky. „Ale jestli na mě hraješ ňákou habadůru –“

„Já, pane MacMac?“ dívka předvedla docela slušnou hereckou etudu.

„Hlásilas přeci čistej vzduch! Nebo ne?“

Pod flitrovou sukni se blondýnce rozklepala kolena.

Řekla však drze: „Taky byl čistej!“

Mohutný pán ji uchopil za ruku.

„Netaháš mě za nos, *baby*? Fakt byl? Seděl tu? Vidělas ho na vlastní voči?“

„F - fakt. Jenže - jenže –“

Mohutný pán jí hleděl zpřima do očí.

„Von vodešel, jo?“

„A - ano –“ pípla. „My –“

„Vjeli ste si do vlasů? Je to tak?“

„J - je –“

„Von se nakrk, a zatím cos mi telefonovala, tak se zdejch.“

„A - ano –“

Pan MacMac znovu usrkl - přiměřeně ke své postavě - a pravil filozoficky:

„Inu, ženská neni víc než ženská. Ale měla ses vovládat. Mělas ho zdržet. Dyžs věděla, vo co de, že jo.“

„J - jo –“ plavovlásčina kolena pod flitrem se chvěla jako struny na kytáře.

„Fakt je, že já se teda vopozdil,“ řekl pan MacMac. „To bylo vlastně možná mý štěstí. Bejt tam dřív než von, tak mě - von, nebo ten druhej –“

Mozek za svaštěným obočím viditelně pracoval. Náhle se dopracoval něčeho, co pana MacMaca vyděsilo.

„*Damned!*“ pravil. „Tohle smrdí!“

„C - co se stalo?“ pípla plavovláska.

Pan MacMac na ni upřel chmurný zrak. Naposledy ji odhadl. Zvítězila důvěra.

„Je po ňom!“

Pod plavovláskou se zakymácela stolička.

„J - jak to - m - myslíte?“

„Zaklepal bačkorama. Je v limbu. Vodškrtnutej. Říkám to jasně, ne?“

„Ale to já - ne - nechtěla!“

„Tak pročs teda volala Petersenovi, *baby?*“

„Já - já -“ za přehradu osobního zájmena se plavovláška nedostala. Mohutný pan MacMac zatím dále pracoval mozkiem a mluvil spíš pro sebe:

„Vyříznu vokno - vlezu dovnitř - sejf je sranda pro děti, jak sem počítal - za deset vteřin sem hotovej - pak se votočím - du ke dveřim -“

„Neměl ste ho zabíjet!“ zaúpěla blondýnka.

Pan MacMac překvapeně zdvihl obočí a zazíral na zbledlou zpěvačku.

„Seš padlá na hlavu, *baby?*“

„To já nechtěla! Vopravdu ne! Abyste ho zabil!“

Pan MacMac dlouho zíral do tváře, jež křídovatěla. Nakonec pravil rezignovaně.

„Asi je toho na tebe moc, *baby*. Já ho nevodškrtnutej, dyž sem se votočil vod sejfu a chtěl sem se vypařit. Ležel na podlaze, napůl pod postelí. Proto sem si ho prve nevším. To teda bylo překvápko, *baby*, to si piš! Někdo ho majz do kokosu, že měl z ksiftu vobrázkovou skládačku!“ Jak vyprávěl, pan MacMac se vzrušil a přešel do prezentu: „Tak ho překročim, du ke dveřim, sou zevnitř na závoru, vodšoupnu jí -“ Pan MacMac se zarazil, vytřeštil oči: „Moment!“ zvolal jako na lesy. „Moment! To je renonc!“

Dívka zavrávala, přidržela se pultu a nohy stoličky zastepovaly na mramorové podlaze. Zezelenala.

„C - co eště?“

Ale pan MacMac ji nevnímal, pokračoval v samomluvě: „Vokno zavřený zevnitř, že sem ho musel zvenčí vyříznout. Dvěře na terasu taky zalígrovaný zevnitř, na závoru. To si přeci jasně pamatuju, musel sem jí vodšoupnout. Dvěře na chodbu zamčený, klíč v zámku. Zkusil sem kliku, hned jak sem vlez dovnitř. *Fuck it!* Kudy se zdejch?“

„Kdo?“ pípila dívka.

A pan MacMac, ačkoliv gentleman, se na ni utrl: „Copak seš pitomá, *baby*? Vrahoun přeci!“

Plavovlásce to sebralo řeč. Mohutný pan MacMac si zamnul čelo, ale už nic nevymyslí. Naposled si srkl z nového drinku, tentokrát dokonce nepřiměřeně k své postavě, protože ledová kostka vypadla ze sklenice a roztrhla se na mramorové podlaze.

„*Fuck it!*“ pravil pan MacMac. „*I'll fuck off!* Tady něco smrdí! Ale pořádně! Todle není samosebou! *Bye bye, baby! Take care!* Cos potřebovala, máš. Já mizím!“

Hodil na pult bankovku, ze země sebral porodnický kufírek a do puntíku realizoval svou metaforu. Jediné, co dívku potěšilo, bylo, že na místě činu neztratil svou kostkovanou čepici.

Stabilizovala svou polohu na barové stoličce žaludečním likérem a do tváře se jí skrze zelený nádech počala opět vracet noční běloba. Druhý a třetí likér stoličku zcela uzemnil. Při čtvrtém barmixér poznamenal:

„Vykašlete se na něj! Stejně byl pro vás moc starej! Taková gorila a holka jako vy!“

Plavovláska však pouze zavrtěla hlavou a nechala ho na omylu. Vzpomněla si na něco, otevřela kabelku a vytáhla plastový sáček. Byl v něm malý kazetový magnetofon. Strčila ho zpátky do kabelky a svezla se ze stoličky.

V šatně pak zdrceně seděla před zrcadlem, ale nedívala se do něj. Z kazetového magnetofonu na toaletním stolku mluvil nešťastný a vášnivý ženský hlas:

„Sörene! Sörene, miláčku! Já tě miluju! Vopravdu tě miluju! Ale Oskar je strašnej žárlivec! Já to cejtím, von něco tuší! Vopravdu se musíme přestat scházet... aspoň na nějaký čas... miláčku... a dnes se nebudem hádat, že ne? Prosím, prosím! Je to náš poslední večer... na nějakou dobu... tak ať je aspoň krásnej! Miláčku! Já tě tak miluju! Tak strašně! Líbej mě... líbej mě... ach! ... ach...“

Hlas přešel v těžké oddychování, potom v neartikulované výkřiky. Plavovláska si pomyslela, že takové výkřiky mají nato-

čené na těch speciálních deskách, co je lisuje firma Pornophone a prodávají se v těch speciálních obchodech, co prodávají časopisy s fotografiemi, které by se hodily do učebnic gynekologie, ale k tomu účelu se nezhotovují. Ach jo. Pohlédla na sebe do zrcadla, tentokrát z jiného důvodu než obvykle. Byla pořád světle zelená. Za ní se otevřely dveře a dovnitř se vpotácela jiná vodníková nevěsta.

„Tak se uklidni, prosím tě!“ Plavovláska nalévala do bledého džbánku svůj šestý žaludeční likér. „Jak to teda bylo? Dveře z chodby byly zamčené, na bouchání nevodpovídal, a při tom bouchání tě viděla pokojská, což se ti teda vydařilo. Potom běžela dolů do haly a ven z hotelu a po vnějším schodišti nahoru na terasu a tams vrazila do Lundquistových.“

„N - no! Do tý!“ drkotala zuby Zuzán. „Táhla takovej obrovskej kufr a byla celá - voči navrch hlavy. Určitě to udála vona! Dyťs sama říkala, že měla cukání -“

Zpěvačka zavrtěla hlavou.

„Na to zapomeň. Horší je, že tys vlezla z terasy dovnitř do pokoje, vid? Takže na klíče budou vobtisknutý tvý něžný prstíky.“

„To budou,“ vzlykla Suzi. „A pak -“

Prudce se odmlčela. Zpěvačka si pomyslela: Co ještě, proboha -

„Jak sem letěla po schodech dólů z terasy - a to víš, jak sem asi vypadala - hůř než Lundquistová, možná - tak mě viděl Lund - no ten podomek -“

„Cos na něj byla *hodná*?“ přerušila ji zpěvačka.

„Na toho? Prosim tě! Ale šel eště s nějakým dědkem - vedli nahoru hraběnkou Wallensteinovou - tu, co na všechno čumí lorňonem. Vona bydlí taky v apartmá na terase -“

„Čim dál, tim líp,“ pravila zpěvačka. „Teda si to teda vyčíslí, podtrhni a sečti. Pokojská poví vo tom bušení na zamčený dvěře na chodbě, patrně provázeným vhodnejma výkřikama, že?“

„No,“ připustila Zuzán.

„Výborně. Potom Lundquistová vo běhu do schodů a Wallensteinová vo běhu ze schodů. Ta na to bude mít dokonce dva

svědky. Najdou se tvoje vobtisky na klíce v otevřených dveřích na terase. Zjistí se, že si se Sörenem spinkala. V přeneseném smyslu, ale i dyby ne. Dále že Sören byl ženatý. Domyslí se, že ses to domákla. A seš v prcince, Zúzinko.“

„Ježišmarjá!“ zanaříkala tanečnice.

„Tedka de vo to, jak z ní,“ pravila zpěvačka. „Bude to nesnadný.“ Pohlédla na kazetový magnetofon, jenž nyní mlčel. „Ale teda vopravdu nesnadný. Jediný svědek, který ti moh poskytnout alibi, je fuč –“

„Kdo to je?“

Plavovláska vzdychla.

„To dybych věděla. Říkal si MacMac. Ale to si jenom tak říkal.“

Vraždu objevila pokojská. V devět hodin si vzpomněla, že měla pánovi v apartmá na terase donést vyžehlené kalhoty a že na to zapomněla. Bylo jí divné, že se jich nedomáhal; patřil do kategorie rozčilujících se hostů. Když mu je donesla, pán byl v pokoji zamčený a na klepání neodpovídal. Pokojskou napadlo, jestli se mu neudělalo špatně a neomdlel. Neznělo to z jejich úst pravděpodobně, a Niels C. Kölln, detektiv z oddělení vražd, jemuž případ přidělili jako jeho první homicidium, se rozpomněl na učebnici kriminální psychologie a usoudil, že pokojská se spíš domýšlela nemravných věcí a chtěla se na ně podívat oknem z terasy. Připadalo mu to neskutečné, neboť měl za sebou přísně kalvínskou výchovu a o některých funkcích lidského těla se dozvěděl teprve při hodině pohlavní výchovy, jenže tenkrát profesorovi nevěřil. Uvěřil, teprve když jistý mladý pán, nalézající se v situaci označované profesorem pohlavní výchovy jako *penis captivus*, zavolal na policii, ze studu však ohlásil vraždu. Kupodivu, pro kalvínského detektiva to neznamenal šok, ale poněkud opožděné probuzení v podstatě zdravého zájmu. To bylo před týdnem, a nyní skoro litoval, že tentokrát zavolali oddělení vražd z dobrého důvodu. Pokojská, jata obavami o zdraví sekýrujícího hosta, absolvovala tedy cestu, kterou asi deset minut před ní vykonala Zuzán: dolů do haly, ven z hotelu a vnějším schodištěm na terasu. Dveře z terasy našla otevřené

a uvnitř u postele hosta udeřeného do hlavy tak silně, že bylo po něm.

Detektiv Niels C. Kölln si dal všechno dohromady přesně tak, jak to předpověděla plavovláska, provedl zatčení a ocitl se v transu. Ještě nikdy předtím si nevšiml, že některé mladé dívky mají ve tváři dolíčky. Přesto však do Stockholmu letěl telegram, nařizující zadržení svědka Lundquistové. Směřovala tam rychlíkem, v němž seděl také pán, který si říkal MacMac, ale o něm se telegram nezmiňoval.

Detektiv seděl mlčky v pokoji, kde skončil světa běh flink jménem Sören Lundquist, a nevěděl už, na co se dále ptát plavovlasé svědkyně. Svědkyně rovněž mlčela a detektiv přemýšlel o podezřelém. Ne tak, jak měl. Neuvažoval o jejím spojení se zločinem, ale spíše s tím, o čem přednášel kdysi profesor, kterému tehdy nevěřil. Z dedukcí jej vyrušil plavovlásčin hlas:

„Můžu se zas na něco zeptat já vás?“

Detektiv sebou škubnul a přikývl.

„Dyž ste sem přišli, byly dveře na chodbu vopravdu zamčený?“

„Ano. Byly zamčené na klíč a klíč byl v zámku zevnitř. Vrah vstoupil dveřmi z terasy.“

„Aha,“ zpěvačka vstala. „Můžu jít?“

„Prosím. Kdybyste si vzpomněla na něco důležitého –“

„To já si asi nevzpomenu. Ale –“ zaváhala, „- ale dybyste snad zatím zjistil, proč, dyž byly dveře na terasu vtevřeny, proč vrah vyříz támhleto díru?“ Prst se stříbrným nehem ukázal na dokonale odvedenou práci, o níž detektiv, na rozdíl od plavovlásky, netušil, že ji odvedl pán, který si říkal MacMac. Dívka ho na ni upozornila, aby zakryla stopy, jež příliš nápadně směřovaly k zatčené. Dolíčky ve tvářích zločinkyně ovšem detektiva dávno přesvědčily, že je nevinná. Jenže to zas netušila zpěvačka.

Odešla a detektiv, poněkud zahanbený tím, že si nezvyklého významu celkem běžné díry v okně sám nevšiml, se věnoval tomu suvenýru na záhadného pána. Přes fatální indispozici, která do kriminalistické práce nepatří, dospěl nakonec k částečně správnému závěru, že okno vyřízl vrah, protože dveře byly zevnitř

na závoru. Teprve když spáchal čin, odsunul závoru a uprchl dveřmi.

„Jo, jenže co ale dělal ten v pokoji, dyž ten na terase pracoval diamantem po skle?“ pravila blondýnka, sotva se jí potom v hotelové hale svěřil se svou dedukcí. „Taková věc, to strašně skřípe. To vim vod jedný - to -“ polkla, „dyž sem s ní seděla v -“ opět se na vteřinku odmlčela, „- v tom. Prostě, dělá to děsnej rámus. To by ten vevnitř buď musel bejt hluchej, nebo by musel mít nějaký moc dobrý spaní -“

Niels C. Kölln, přistižený při další nelogičnosti, zrudl a neřekl nic. Zpěvačka se zamyslela. V hale hotelu panovalo ticho jako v kostele. Přízrak smrti zahnal hotelové hosty do pokojů a novináři se dosud neobjevili.

V rohu místnosti cídil vyjevený pikolík ozdobné mosazné nádobí. Plavovláska naň hleděla nepřítomným pohledem a pikolík jí vytrvale šilhal po kolenou. Někde hlasitě tikaly hodiny. Úředník v recepci sčítal jakási čísla.

Pikolík šilhal tak vytrvale, že si toho blondýnka všimla.

Stáhla si sukni. Najednou vytřeštila oči. Na pikolíka.

Pikolík se jal horlivě cítit mosazný pohár a pokusil se hvízdát nějakou melodii.

Plavovláska otevřela ústa a vydechla:

„Panebože! Komárno!“

A rozběhla se za pikolíkem.

Pikolík se dal na útěk.

Co mladému detektivovi chybělo na dedukčních schopnostech, nahradil prací nohou. Za chvíli stál pikolík v lati před Nielsem C. Köllnem a před plavovláskou a snažil se vzpomenout si na svoje alibi.

Nebylo nijak vodotěsné. Když večer na příkaz pana Lunda, podomka, donesl hostu do apartmá holicí krém, obdržel od něho kalhoty, které pak předal k vyžehlení pokojské. Hned nato si pro něho podomek vymyslel další práci: čištění bot na chodbě, odkud se šlo do sklepa. Podomek sám odešel zregulovat olejové topení ve sklepě. Trvalo mu to asi deset minut, pikolík pak čistil boty ještě asi hodinu. Nato byl panem Lundem odvelen

do kuchyně, aby pomáhal při mytí nádobí, ale to už nedomyl, neboť přiletěla pokojská se zprávou, že hosta v apartmá na terase někdo připravil o život.

Pikolík skončil a plavovláska se obrátila na detektiva.

„Je to jasný, ne?“

„Co?“

„Všechno. Chápete?“

Niels C. Kölln nechápal, ale místo k pokoře přivedlo ho to k popuzenosti.

„Ne,“ odsekl. „Nejsem jasnovidec!“

„Já taky ne,“ pravila blondýnka skromně. „Ale dyž se votravuju, čtu detektivky.“

Vy zajisté také, milí čtenáři, takže snadno vydedukujete *kdo*, také *proč*, ale hlavně *jak*?

Je to samozřejmě Záhada zamčeného pokoje. Jenže pozor! Žádné hádání! Dedukce!

Otočili se ke dveřím, jež vedly do chodby ke sklepu, když vtom zazvonil v recepci telefon. Úředník jej zvedl, a potom – významně nahlas – pravil:

„Pana Lundquista?“ Nápadně zamával na detektiva. „Okamžik.“

Detektiv tentokrát správně vydedukoval, vzal sluchátko. „Haló?“

Plavovláska nachýlila ucho k detektivově hlavě. I ona proto slyšela slabounký, ustrašený, vzdálený ženský hlas. Na rozdíl od Nielse C. Köllna jí byl povědomý. Byl také zkreslený reprodukcí technikou.

„Sören? Je to Sören?“

„Ano,“ zahuhlal detektiv.

„Sörene! Já jsem nemohla přijet! Věř mi to! Volám z nemocnice. Prosím tě, počkej ještě pár dní. Jakmile to půjde, přijedu. Proboha tě prosím!“

Mladý detektiv se zachoval jako postava ve viktoriánské detektivce. Odkášlal si, vydal zvuk přibližně se rovnající fonému „ehm“ a pravil hlasem, jakým mluvívájí loupežníci na loutkovém divadle:

„Z které nemocnice voláte, slečno?“

Plavovláska se chytila za hlavu. Oba poslouchali. Hlas ve sluchátku byl zticha. V aparátu cvaklo.

„Vy ste taky!“ zaúpěla dívka.

Detektivovi došlo jeho netaktické počínání a zrudl do černa. Zamumlal:

„To byla chyba.“

„Bota to byla,“ řekla plavovláska už klidněji. „Ale nevádí. Tahle s tím nemá nic společného. Pojdte. Kde je malý pikolo?“

Zahanbený Niels C. Kölln se neptal, odkud se bere plavovlásčina jistota o nevině hlasu v telefonu. Dost rychle nabyl přesvědčení, že buď je pitomec, anebo zpěvačka má mozek téměř tak dokonalý jako profesor dedukce na policejní akademii. K mužům vybaveným takovým orgánem měl úctu; podobně vybavené ženy ho děsily. Intenzívně zatoužil po společnosti pachatelky s dolíčky ve tvářích a zadoufal, že není pachatelkou.

Octli se přede dveřmi, které vedly do sklepa.

„Jinudy se tam jít nedá?“ zeptala se plavovláska hochy, jenž si pořád nebyl jist, jestli prokázal dostatečné alibi.

„Ne, prosím, slečno.“

Otevřeli tedy dveře a za chvíli byli ve sklepě. Byla to starobylá kamenná místnost. Uprostřed stál regulátor olejového topení, kolem stěn se válely rozličné předměty, které sem správa hotelu schovala pro strýčka Příhodu. Plavovláska se rozhlédla. Stěny z velikých kvádrů byly hladké a vlhké.

„Nuže?“ pravil detektiv vzdorovitě, aby si v přítomnosti profesorky dedukce dodal odvahy.

Dívka obešla sklep, sebrala násadu vysloužilého koštěte a jala se jí tukat na stěny. Niels C. Kölln nechápal, ale ponechal to bez komentáře. Ztratil důvěru ke svým komentářům. Pikolík sledoval profesorku s otevřenými ústy.

Jeden velice mohutný kvádr zazněl dutě. Blondýnka se usmála, zdálo se, že ke kameni čichá. Ve skutečnosti si prohlížela spáry, a co zjistila, ji uspokojilo. Oba přihlížející se stali svědky neobyčejného jevu.

Drobná ruka se stříbrnými nehty se přitiskla na okraj mohutného kvádru. Zaskřípělo to, kvádr se otočil kolem svislé osy. Ukázalo se, že to je pouze tenká kamenná deska, zevnitř zpev-

něná železnou konstrukcí a usazená na dvou železných čepch. Za ní se černal veliký otvor vedoucí kamsi do nitra budovy.

„Ne,“ říkala profesorka. Stáli před tajnou chodbou a dívka, která byla nejenom zvědavá a chytrá, ale měla taky pochopení pro cizí strádání, poznala, že detektiv je zahanben. Rozhodla se tedy, že než provede konečný důkaz o nevině své spoléčnice, zasvěť detektiva do tajů případu, který měl vyřešit. „Kdo je MacMac, nemám tušení,“ pokračovala. „A kdo to mluví na pásce, taky nevím. Ale ta páska pro ni má jasně velkou cenu, a ten panák, co ho vodškrtili –“

„Jak?“ zeptal se nejspíše Niels C. Kölln.

„Co byl zavražděn,“ opravila se blondýnka, „ten vo tý ceně moc dobře věděl, a nabídl teda pásku k prodeji. Vona za nim zřejmě měla přijet s prachama sem do Šlágrsé.“

„Slaeghelsee,“ opravil dívku detektiv, potěšen, že aspoň něco ví líp než ona.

Hned ho z toho vyvedla. „Zuzán tomu říká Šlágrsé. Vám se to nelíbí?“

„Ale správná výslov –“ začal detektiv, a skončil: „Vlastně se mi to líbí. Je to hezké. Schlagersee...“ dodal zamyšleně. Aspoň to vypadalo zamyšleně.

„Jenže vona ty prachy nemohla sehnat. Tak si vzpomněla na nějakýho starýho známýho, nějakýho Petersena. Víte, že MacMac říkal, že ‚udělala štěstí‘? Z toho je jasný, že se jí asi dřív nedařilo moc opulentně a známý měla podle toho.“

„Petersena známe,“ pravil detektiv. „Přechovávání kradeného zboží, pašování, tipy kasařům –“

„Vidíte, jak to vychází. A ponivač ta neznámá byla ‚hodná holka‘, sjednal pan Petersen vodborníka. Vodborník byl zároveň gentleman, ale malér byl v tom, že osobně tu hodnou holku neznal. Tak si smluvili poznávací znamení. Jenomže vodborník moc na literaturu nedá a myslí si, že kniha jako kniha.“

Detektivovi svitlo poznání:

„A ta holka – to byla ta v tom telefonu –“

„No vidíte, jak vám to de,“ pravila plavovláska poněkud drze. „Cestou do Šlágrsé se jí něco stalo a logicky si myslí, že násled-

Toto je pouze náhled elektronické knihy.
Zakoupení její plné verze je možné v
elektronickém obchodě společnosti eReading

.